

Státní úřad inspekce práce

Horní náměstí 103/2, 746 01 Opava
telefon: 553 696 154, fax: 553 626 672
IČ 750 46 962

opava@suij.cz, www.suij.cz

ZPRÁVA O ČINNOSTI STÁTNÍHO ÚŘADU INSPEKCE PRÁCE ZA ROK 2009

březen 2010

OBSAH

Seznam zkratk	3
1. Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce	4
1.1 Informace o postavení orgánů inspekce práce a oblastech jejich působnosti	4
1.2 Rozsah působnosti orgánů inspekce práce ke kontrolovaným subjektům	6
1.3 Struktura, sídlo a vedoucí zaměstnanci SÚIP, OIP	6
1.4 Ekonomické ukazatele	9
2. Činnost inspektorů správních úřadů	14
2.1 Výsledky kontrolní činnosti inspekce práce v pracovněprávní oblasti	16
2.2 Výsledky kontrolní činnosti v oblasti BOZP v jednotlivých odvětvích	25
3. Výzkumná činnost	41
4. Informační systém SÚIP	41
5. Šetření stížností	46
6. Výchova a vzdělávání zaměstnanců systému SÚIP	47
6.1 Vzdělávání inspektorů	47
6.2 Výchova a výcvik nových inspektorů čekatelů	48
6.3 Další vzdělávání zaměstnanců orgánů inspekce práce	49
7. Publicita inspekce práce	51
7.1 Osvěta a propagace	51
7.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.	54
8. Mezinárodní spolupráce v systému SÚIP	55
8.1 Oblasti mezinárodní spolupráce	55
8.2 Mezinárodní spolupráce na úrovni oblastních inspektorátů práce	58
9. Projekty financované ze strukturálních fondů EU	62
10. Vybrané souhrnné údaje	64

Seznam zkratk

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČR	Česká republika
ČSN	české technické normy
ČÚBP	Český úřad bezpečnosti práce
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
FKSP	fond kulturních a sociálních potřeb
GI	generální inspektor
IALI	Mezinárodní asociace inspekce práce (International Association of Labour Inspection)
TI ČR	Technická inspekce České republiky
IVBP	Institut výchovy bezpečnosti práce
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
OIP	oblastní inspektorát práce
OIP 3.00	OIP pro hl. m. Prahu se sídlem v Praze
OIP 4.00	OIP pro Středočeský kraj se sídlem v Praze
OIP 5.00	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích
OIP 6.00	OIP pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni
OIP 7.00	OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem
OIP 8.00	OIP pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj se sídlem v Hradci Králové
OIP 9.00	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně
OIP 10.00	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě
OOPP	osobní ochranné pracovní prostředky
PVP	problematika pracovněprávních vztahů a pracovních podmínek
PÚ	pracovní úraz
SLIC	Výbor vrchních inspektorů práce (Senior Labour Inspection Committee)
SÚIP	Státní úřad inspekce práce
VTZ	vyhrazená technická zařízení
VÚBP	Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.
ZIP	zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů
ZP	zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

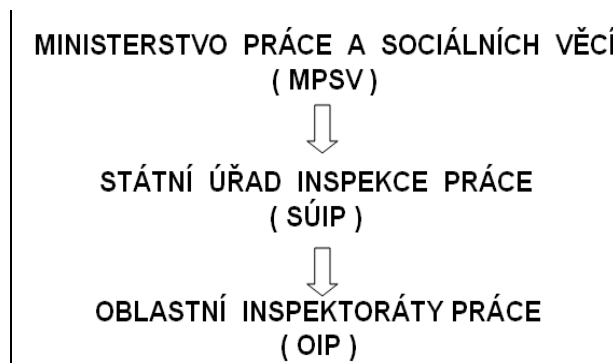
1. Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce

1.1. Informace o postavení kontrolních orgánů inspekce práce a oblastech jejich působnosti

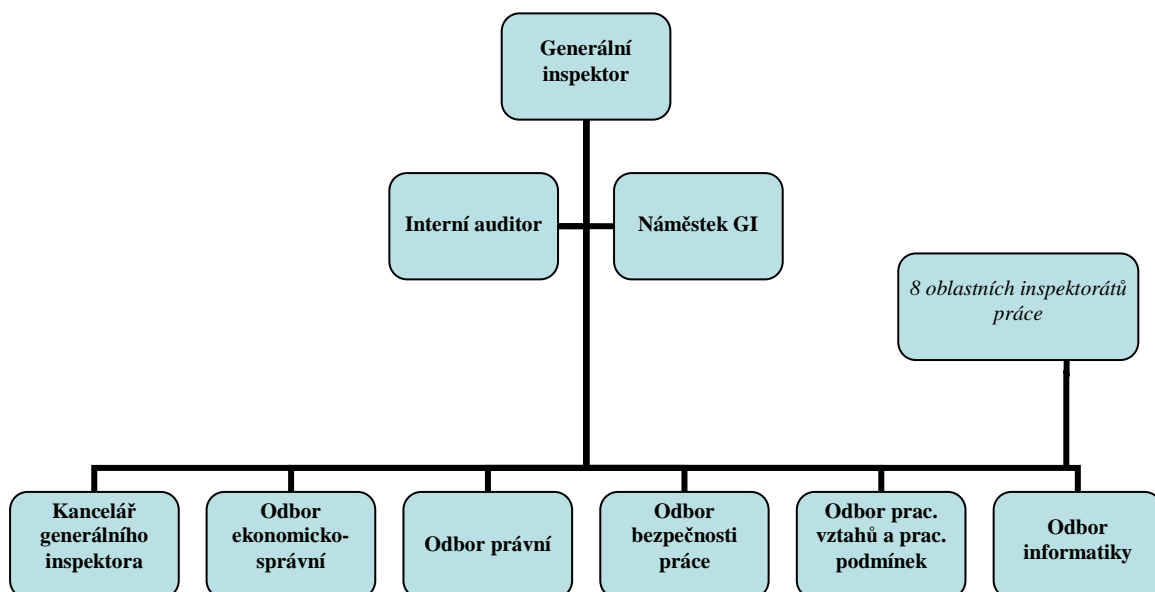
Činnost Státního úřadu inspekce práce a jemu podřízených oblastních inspektorátů postihuje jak oblast kontroly dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, tak také oblast kontroly ochrany pracovních vztahů a podmínek (viz zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce).

Státnímu úřadu inspekce práce je podřízeno 8 oblastních inspektorátů práce. Každý oblastní inspektorát práce (kromě hlavního města Prahy a Středočeského kraje) pokrývá ve své činnosti dva kraje (NUTS II).

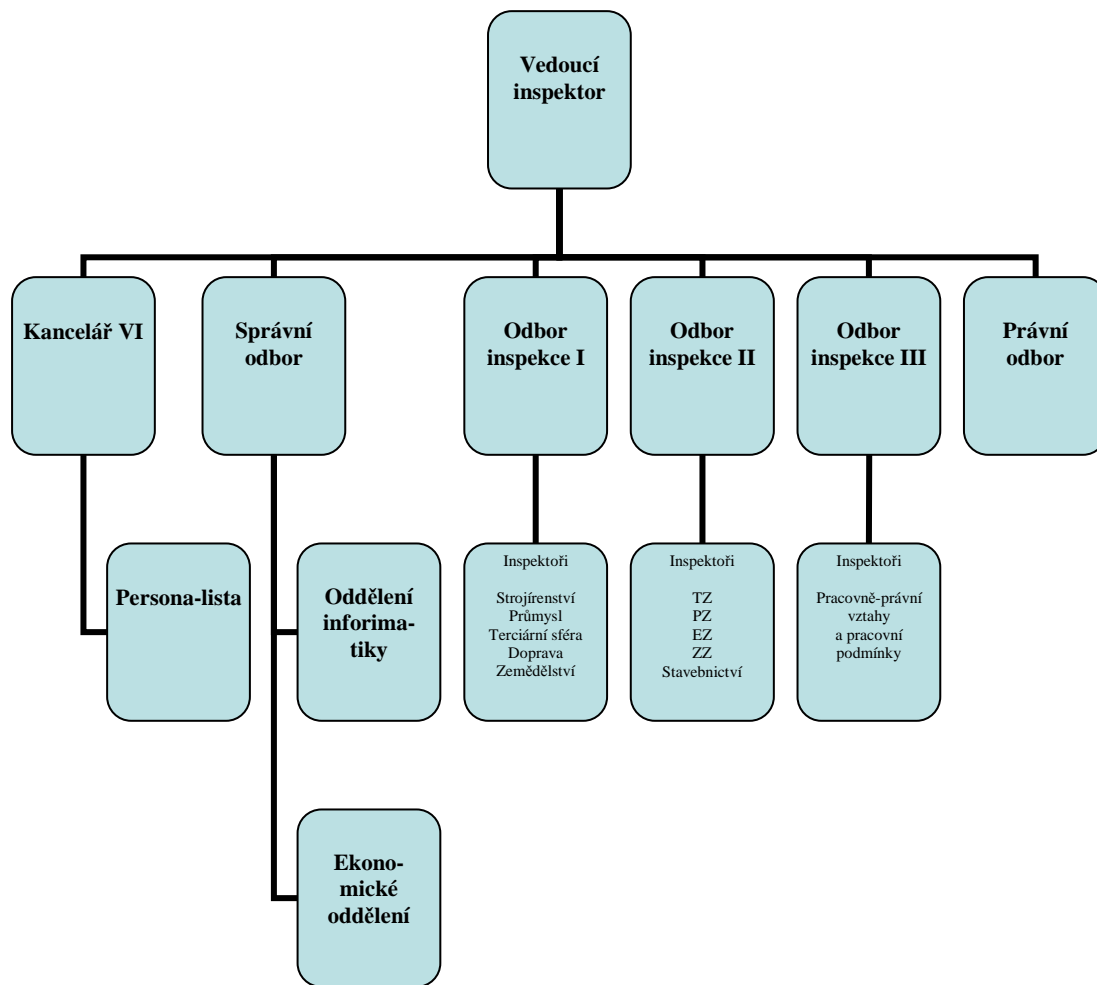
Postavení Státního úřadu inspekce práce v hierarchické struktuře:

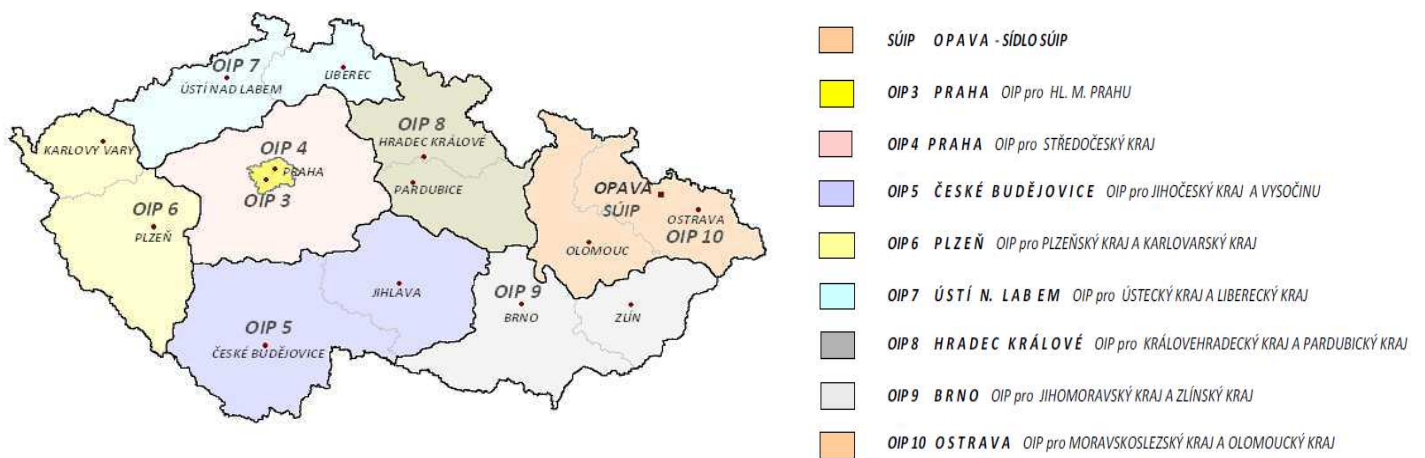
Obecné schéma SÚIP

Obecné interní schéma OIP

Oblastní inspektoráty (dislokace a akční teritorium):

1.2 Rozsah působnosti orgánů inspekce práce ke kontrolovaným subjektům

Inspekční činnost v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v oblasti pracovněprávní je vykonávána inspektory. Kromě výkonu kontrolní činnosti poskytují inspektoři také odborné poradenství a mohou být garanty schválených hlavních úkolů. Podle svého zaměření se tedy inspektoři dělí na inspektory pro oblast BOZP a inspektory pro oblast PVP.

Kontrolní činnost se uskutečňuje na základě schválených kontrolních akcí pro daný rok, na základě analýz pracovní úrazovosti a na základě podaných podnětů. Kontrolní akce podléhají schválení Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. Realizované kontrolní akce jsou každoročně vyhodnocovány v souladu s ustanovením § 4 odst. 2 zákona o inspekci práce.

Program kontrolních akcí na rok 2009 čítal celkem 14 hlavních kontrolních úkolů, které měly celostátní charakter. Na jejich plnění participovaly všechny oblastní inspektoráty. Další hlavní úkoly pro orgány inspekce práce si stanovily oblastní inspektoráty práce ve svých programech činnosti samy podle specifik jednotlivých regionů a na základě přijatých podnětů a plnily je v rámci své regionální působnosti. Vedle plnění hlavních kontrolních akcí oblastní inspektoráty uskutečňovaly i jiné činnosti v rozsahu svých kompetencí daných zákonem o inspekci práce.

1.3. Struktura, sídlo a vedoucí zaměstnanci SÚIP, OIP

Tabulka 1-1: Sídlo, vedoucí zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce
(upraveno ke dni vydání)

Státní úřad inspekce práce Horní náměstí 103/2 746 01 Opava	tel.: 553 696 154, fax: 553 626 672 e-mail: opava@suip.cz ; www.suip.cz IČ 750 46 962
Vedoucí zaměstnanci:	
generální inspektor	Mgr. Ing. Rudolf Hahn
náměstek generálního inspektora	Ing. Jiří Macíček
interní auditor	Ing. Anna Klimasová
ředitel kanceláře GI	Ing. Oldřich Příkryl
ředitelka odboru ekonomicko-správního	Ing. Pavla Křížová
ředitel právního odboru	Mgr. Zdeněk Šindlář
ředitel odboru bezpečnosti práce	Ing. Ondřej Varta
ředitel odboru PVP	neobsazeno
ředitel odboru informatiky	Ing. Zdeněk Kašpárek

Tabulka 1-2: Sídla oblastních inspektorátů práce (upraveno ke dni vydání)

Oblastní inspektorát práce pro hl. město Prahu se sídlem v Praze vedoucí inspektor:	Kladenská 103/105 160 00 Praha 6 - Vokovice Ing. Michal Ronin	tel.: 235 364 006, 235 007 410 fax: 235 362 007 e-mail: praha@oip.cz tel.: 235 360 002 602 393 407, 602 389 622
Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj se sídlem v Praze vedoucí inspektor:	Ve Smečkách 29 110 00 Praha 1 Ing. Jaromír Elbel	tel.: 221 924 200 fax: 222 211 498 e-mail: stredni.cechy@oip.cz tel.: 221 924 208
Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Jihlavě	Vodní 21 370 06 České Budějovice Ing. Vladimír Toman třída Legionářů 17/4181, 586 01 Jihlava	tel.: 387 843 411, 387 311 4xx fax: 387 843 419 e-mail: budejovice@oip.cz tel.: 387 428 764 tel: 567 302 107, fax:567 301 262 e-mail: jihlava@oip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Sokolově	Schwarzova 27 301 00 Plzeň Ing. Miroslav Duchek ul. Jednoty 654 356 13 Sokolov	tel.: 377 423 066 fax: 377 372 926 e-mail: plzen@oip.cz tel.: 377 422 744 tel/fax :352 672 172 e-mail: sokolov@oip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Liberci	SNP 2720/21 pošt. příhr. 9 400 11 Ústí nad Labem Ing. Jaromír Jaroš nám. Dr. E. Beneše čp. 24 460 01 Liberec	tel.: 472 772 842, 472 774 165 fax: 472 772 589 e-mail: usti@oip.cz tel.: 472 772 537 739 327 168, 739 328 948 tel.: 485 244 485, 485 244 423 tel/fax: 485 244 173 e-mail: liberec@oip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Královéhradecký kraj a Pardubic- ký kraj se sídlem v Hradci Králové vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Chrudimi	Říční 1195 501 01 Hradec Králové Ing. Jaroslav Nečas Městský park 274/IV 537 01 Chrudim	tel.: 495 219 012, 495 217 494 fax: 495 219 070 e-mail: hradec@oip.cz tel.: 495 217 318 tel.: 469 623 130 e-mail: chrudim@oip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně vedoucí inspektor: regionální pracoviště ve Zlíně	Milady Horákové 3 pošt. příhr. 260 658 60 Brno Ing. Ing. Bc. Tomáš Musil Kúty 3967 (budova PS, a.s.) 760 01 Zlín	tel.: 545 321 285 fax: 545 211 303 e-mail: brno@oip.cz tel.:545 210 384 tel.: 577 107 105 e-mail: zlin@oip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomouc- ký kraj se sídlem v Ostravě vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Olomouci	Živičná 2 702 69 Ostrava Ing. Václava Kociánová tř. Kosmonautů č.989/8, (v 1. patře AB centra) 772 00 Olomouc	tel.: 950 143 711 fax: 596 110 164 e-mail: ostrava@oip.cz tel.: 596 110 169 tel.(FAX):587 433 249, -194, - 239, -142, -271, -369, -393, -229, -314 e-mail: olomouc@oip.cz

Případnou korespondenci se doporučuje zasílat na adresy OIP, kde jsou podatelny, ne na adresy regionálních pracovišť.

K datu 31. 12. 2009 byl fyzický počet zaměstnanců 543. Počet přijatých zaměstnanců v průběhu roku 2009 činil 60, z toho 6 na SÚIP v Opavě. Pracovní poměr ukončilo 53 zaměstnanců. Přijímání nových zaměstnanců se realizuje formou výběrových řízení a při získávání nových zaměstnanců spolupracujeme také s příslušnými úřady práce.

Tabulka 1-3: Přehled o počtu a pohybu zaměstnanců v roce 2009 a jejich funkční rozložení k 31. 12. 2009

Pracoviště	Orientační počet zaměstnanců	Roční průměrný přepočtený počet zaměstnanců	Fyzický stav vč. POP ¹⁾ /z toho žen	Přírůstky zaměstnanců (bez POP ¹⁾)	Odchody zaměstnanců (bez POP ¹⁾)	Vedoucí zaměstnanci /z toho žen	Inspektoři /z toho žen	Ostatní zaměstnanci (bez POP ¹⁾)
SÚIP	53	48	51/32	6	3	7/1	16/9	22
OIP 3.00	59	59	59/34	2	4	5/3	38/17	14
OIP 4.00	58	55	57/24	16	11	8/2	34/13	13
OIP 5.00	63	62,18	63/23	2	1	8/2	42/11	10
OIP 6.00	53	52,71	54/27	5	5	8/5	31/9	13
OIP 7.00	58	57,47	58/24	2	3	7/2	37/11	13
OIP 8.00	58	56,62	58/22	4	2	7/1	38/11	12
OIP 9.00	71	68,20	72/31	16	14	6/2	48/15	18
OIP 10.00	71	70,22	71/34	7	10	7/3	48/18	15
celkem	544	529,40	543/251	60	53	63/21	332/114	130

1) POP = pomocný a obslužný personál
 1 inspektorka na MD (SÚIP)
 1 právnička na MD (SÚIP)

1.4. Ekonomické ukazatele

1.4.1 Rozpočet příjmů

Rozpočet příjmů na rok 2009 nebyl stanoven, skutečné příjmy činily 1.306,21 tis. Kč. Skutečné příjmy v roce 2009 byly o 492,96 tis. Kč nižší než v roce 2008.

Jednalo se o příjmy z pronájmu nemovitostí a jejich částí (697,87 tis. Kč), ostatní příjmy z pronájmu majetku (3 tis. Kč), úroky (5,5 tis. Kč), kurzové zisky (0,83 tis. Kč), prodej krátkodobého a drobného majetku (42,38 tis. Kč), přijaté pojistné náhrady (50,29 tis. Kč), přijaté nekapitálové příspěvky (303,36 tis. Kč), ostatní nedaňové příjmy (29,76 tis. Kč), příjmy z ostatního hmotného dlouhodobého majetku (98,72 tis. Kč) a převody z vlastních fondů (74,50 tis. Kč).

1.4.2 Rozpočet výdajů

Rozpočet výdajů na rok 2009 byl stanoven ve výši 318.710 tis. Kč a upraven na částku 351.999 tis. Kč (zvýšení o 33.289 tis. Kč). Skutečné čerpání činilo 349.057,85 tis. Kč, tj. 99,16 % upraveného rozpočtu (v souladu s účetní sestavou „Čerpání rozpočtových prostředků“).

Z největší části byl rozpočet výdajů použit na platy, povinné pojistné placené zaměstnavatelem a převody FKSP. Dále se jednalo o výdaje na zajištění činnosti systému SÚIP, na vzdělávání zaměstnanců vč. materiálního zabezpečení, na zajištění běžného provozu úřadu a v neposlední řadě na zajištění výdajů investičních a neinvestičních akcí programu reprodukce majetku.

Skutečný průměrný plat dosáhl výše 27.034 Kč, tj. o 2.123 Kč více než v roce 2008.

(Určitý podíl dosažené výše průměrného platu tvoří účelové odměny na zajištění příprav na výkon předsednictví v Radě EU).

V ostatních zmíněných výdajích je zahrnuto i čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů z minulých let (dále jen NNV), které bylo čerpáno se souhlasem MPSV nad rámec rozpočtu. Jednalo se pouze o čerpání NNV z prostředků ISPROFIN 2008 (akce zahájené v roce 2008 a ukončené v roce 2009), a to v celkové výši 5.643.857 Kč; z toho kapitálové výdaje činily 3.198.094 Kč a běžné výdaje činily 2.445.763 Kč.

Poskytnuté nároky z nespotřebovaných výdajů z minulých let (NNV)		Čerpání do výše limitu		Zůstatek nároků		Vráceno do nároků
Kapitálové výdaje	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Běžné výdaje	3 143
3 198 000	2 449 000	3 198 094	2 445 763	- 94	3 237	
Celkem 5 647 000		Celkem 5 643 857				

Účelové prostředky na financování přípravy a realizace předsednictví ČR v Radě EU nebyly do schváleného rozpočtu SÚIP z MPSV přiděleny. Tyto účelové prostředky byly předmětem rozpočtových opatření a byly určeny na přípravu a realizaci předsednictví ČR v Radě EU (CZ PRES) na finanční motivaci, cestovné, jazykovou a odbornou přípravu zaměstnanců, zapojených do přípravy a realizaci výkonu CZ PRES v roce 2009.

Dalšími účelovými prostředky byly prostředky určené na realizaci projektu „Vytvoření centrálního registru elektronizace úkonů inspekce práce, včetně integrace s portálem veřejné správy – Studie proveditelnosti“, spolufinancovaného z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (dále jen OP LZZ). Tyto účelové prostředky obdržel SÚIP z MPSV prostřednictvím rozpočtového opatření č. j. 2009/88233-621 ze dne 16. 12. 2009 v celkové výši 1.963 tis. Kč, v tomtéž rozpočtovém opatření byl povolen přesun ve výši 347 tis. Kč z ISPROFIN SÚIP do OP LZZ.

Celková výše finančních prostředků na projekt „Studie proveditelnosti“ v roce 2009 činila 2.310 tis. Kč.

Na tento projekt navazuje pro rok 2010 příprava realizace projektu č. 160 „Vytvoření centrálního registru elektronizace úkonů inspekce práce, včetně integrace s portálem veřejné správy“.

Rozpočtová opatření u závazných ukazatelů ve výdajích

Povolené zvýšení běžných výdajů v celkové výši 33.289 tis. Kč, z toho na programové financování – ISPROFIN 31.009 tis. Kč.

Upravený rozpočet běžných výdajů činil pro rok 2009 celkem 316.956,6 tis. Kč.

Rozpočtová opatření byla provedena v souladu se zákonem o inspekci práce a v souladu se zákoníkem práce v souvislosti s uplatněním nového nařízení vlády č. 130/2009 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, s účinností od 1. 6. 2009, dále v souvislosti se zajištěním příprav a realizace na výkon předsednictví v Radě EU, realizací projektu financovaného z prostředků EU - Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) a v souvislosti s částečným přidělením finančních prostředků na programové financování ISPROFIN – na registrované akce do SR.

Přehled vybraných ukazatelů vč. účelových prostředků CZ PRES a OP LZZ v tis. Kč

Ukazatel	Rozpočet		Skutečnost
	schválený	po změnách	
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	171 878	171 724,0	171 724,00
Ostatní platby za provedenou práci vč. odstup.	54	1 213,0	1 213,00
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	58 457	58 294,0	58 294,00
Převody FKSP	3 437	3 436,0	3 436,00
Ostatní běžné výdaje (bez progr. financování)	40 690	42 129,0	42 016,22
Běžné výdaje – programové financování	30 997	40 160,6	35 231,00
Kapitálové výdaje - programové financování	13 197	35 042,4	31 499,77
Celkem	318 710	351 999,0	343 413,99

Přehled rozpočtu a čerpání ve výše uvedené tabulce je zpracován dle účetní závěrky 2009.

Výdaje na financování reprodukce majetku (ISPROFIN)

Rozpočet evidovaný na rok 2009 činil 82.000.000 Kč a byl upraven na částku 75.203.000 Kč (snížení o 6.797.000 Kč). Čerpání činilo 66.730.774,81 Kč, tj. 88,73 % upraveného rozpočtu.

Nedočerpané přidělené finanční prostředky ve výši 1.831.966 Kč z rozpočtu 2009 byly převedeny do nároků nespotřebovaných výdajů.

Rozdíl mezi nevyčerpanou částkou ve výši 8.472.225,19 Kč a částkou 1.831.966 Kč (z rozpracovaných akcí převedenou do nároků nespotřebovaných výdajů) je 6.640.259,19 Kč. Tento bude vedený v nárocích.

Výdaje plynoucí ze spolupráce se zahraničím a výdaje na zahraniční pracovní cesty

Za rok 2009 bylo uskutečněno 26 zahraničních pracovních cest a čerpání činilo 570.772 Kč. Oproti roku 2008 bylo vyčerpáno o 343.772 Kč více.

Zahraníční pracovní cesty vycházely z členství SÚIP v poradním orgánu Evropské komise Výboru vrchních inspektorů práce (SLIC – Senior Labour Inspectors' Committee). SLIC se schází dvakrát ročně na plenárních zasedáních, kde jsou projednávány důležité otázky BOZP v rámci kompetencí národních inspekcí práce států EU. SLIC také ustanovuje pracovní skupiny, které fungují za účelem vyřešení stanovených evropských otázek na národní úrovni. Proto SÚIP vyslal do zahraničí některé své inspektory na jednání pracovní skupiny pro chemické látky CHEMEX, pracovní skupiny pro strojní zařízení MACHEX a pracovní skupiny pro prosazování ENFORCEMENT.

Některé zahraniční pracovní cesty se také uskutečnily v rámci přípravy a organizace tematického dne a plenárního zasedání výboru SLIC, které se konalo v rámci předsednictví ČR Radě EU v Praze 28.-29. května 2009. Jednalo se o návštěvu rakouské inspekce práce, kde vedení SÚIP projednalo zkušenosti s organizováním plenárního zasedání SLIC v Rakousku. Dále tyto zahraniční pracovní cesty tvořily přípravná jednání zahraniční pracovní skupiny pro přípravu plenárního zasedání SLIC, která se konala v Lucemburku s dalšími členy skupiny ze Španělska, Belgie, Slovenska, Rumunska a Irska.

Další zahraniční pracovní cesty se uskutečnily za účelem účasti na mezinárodní konferenci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve Štrbském plese na Slovensku, na mezinárodní konferenci ruční manipulace s břemeny ve Wroclawi, na mezinárodní konferenci v Dánsku o bezpečnosti a ochraně zdraví v malých podnicích a na mezinárodním fóru v Číně, týkajícím se problematiky pracovních úrazů na pracovištích.

Několik zahraničních cest bylo zorganizováno v rámci spolupráce s polskou a slovenskou inspekcí práce.

Jiné zahraniční pracovní cesty také tvořily účast na jednání Výboru odborníků k vysílání pracovníků v Bruselu (Belgie) a jednání expertní skupiny ve Štrasburku (Francie) na téma: vysílání zaměstnanců v Evropě.

Jedna zahraniční pracovní cesta se uskutečnila pro dva zaměstnance, jejichž pracovní náplň vyžaduje intenzivní znalost angličtiny, do Velké Británie za účelem vzdělávacího kurzu anglického jazyka.

Na členství v IALI (Mezinárodní asociace inspekce práce) byla schváleným rozpočtem z MPSV stanovena částka 15 tis. Kč, čerpáno bylo 16,3 tis. Kč, což bylo pokryto úpravou rozpočtu – přesunem mezi položkami běžného provozu SÚIP. Oproti roku 2008 bylo vyčerpáno o 3,4 tis. Kč více. K rozdílu došlo v důsledku pohyblivého bankovního kurzu.

Rezervní fond

Ke dni účetní závěrky roku 2009 měl rezervní fond nulový stav.

1.4.3 Majetek

K 31. 12. 2009 činila hodnota majetku celkem 416.020,32 tis. Kč, z toho dlouhodobého nehmotného majetku 40.410,19 tis. Kč a dlouhodobého hmotného majetku 346.957,23 tis. Kč, hodnota nedokončeného majetku 5.892,02 tis. Kč (jedná se o rozpracované akce ISPROFIN, které budou dokončeny v roce 2010 a o nakoupený majetek k 31. 12. 2009 nepředaný do užívání.).

Oběžný (krátkodobý) majetek je ve výši 28.652,90 tis. Kč. Majetek je plně využíván jak samotným úřadem SÚIP, tak jednotlivými oblastními inspektoráty práce. Součástí aktiv (oběžného majetku) je rovněž vykazována hodnota prostředků rozpočtového hospodaření, a to v celkové hodnotě 669.861,52 tis. Kč.

Závazky

Hodnota závazků SÚIP k 31. 12. 2009 činí 22.661,41 tis. Kč a je tvořena pouze závazky krátkodobými. Podstatnou část tvoří závazky plynoucí z mezd zaměstnanců ke zdravotním pojišťovnám, k České správě sociálního zabezpečení, k finančnímu úřadu a v neposlední řadě k samotným zaměstnancům, jejichž plat za měsíc prosinec 2009 je bezhotovostně převáděn na vlastní účty zaměstnanců.

Hodnotu krátkodobých závazků k dodavatelům, t. j. z obchodních vztahů v částce 61,52 tis. Kč tvoří ty dodávky materiálu, prací a služeb, jejich předmět plnění byl uskutečněn v prosinci 2009, ale splatnost této dodávky je až v roce 2010. Podrobná evidence je vedena prostřednictvím knihy faktur a prostřednictvím saldokonta jednotlivých dodavatelů.

2. Činnost inspektorů inspekce práce

Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce kontrolují dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů, které vznikají zaměstnancům, příslušnému odborovému orgánu, radě zaměstnanců nebo zástupci pro oblast bezpečnosti a ochrany pracovních vztahů, pracovních podmínek, zajištění bezpečnosti práce a bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví a bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení. Dále je v kompetenci úřadu kontrola dodržování kolektivních smluv a dodržování vybraných ustanovení zákoníku práce včetně provádění kontrol prevence závažných havárií. Mimo to Státní úřad inspekce práce zaštiťuje také další odborné činnosti ve smyslu zákona o inspekci práce.

Hlavní aspekty kontrolních úkolů roku 2009

Navrhované celostátně prováděné kontrolní akce systému SÚIP byly v roce 2009 zaměřeny na níže uvedené oblasti:

- zajištění bezpečnosti práce ve stavebnictví s důrazem na bezpečný způsob práce na staveništích,
- ochrana zaměstnanců při údržbě a opravách pozemních komunikací,
- preventivní kontrola systému BOZP a pracovních podmínek v malých a středních podnicích, včetně bezpečnosti práce při ruční manipulaci s materiálem a břemeny s následným stanovením opatření k nápravě,
- které musí být dodržovány zaměstnavateli při organizování pracovního režimu řidičů s ohledem na dobu přestávek mezi směnami a přestávek v týdnu,
- bezpečnost vnitrozávodové dopravy se zaměřením na provoz manipulačních vozíků a dopravních prostředků a zařízení,
- zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu a údržbě plnění a stabilních čerpacích stanic na zkapalněné uhlovodíkové plyny,
- v rámci pokračující kontrolní činnosti na základě přijatých podnětů na porušování pracovněprávních předpisů a předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- v oblasti pracovněprávní, včetně bezpečnosti práce, při zaměstnávání zaměstnanců agenturami práce,
- v oblasti pracovněprávní u zaměstnavatelů v maloobchodě, ubytovacích a stravovacích službách.

Program kontrolních akcí na rok 2009 se skládal ze 14 hlavních úkolů, jež měly celostátní charakter a plnily je všechny oblastní inspektoráty práce.

Přehled všech realizovaných hlavních úkolů pro rok 2009:

- 09.1.01 Bezpečnost práce ve stavebnictví
- 09.1.02 Ochrana zaměstnanců při údržbě a opravách pozemních komunikací
- 09.1.03 Kontrola systému BOZP a pracovních podmínek v malých a středních podnicích
- 09.1.04 Kontrola zaměstnavatelů při organizování pracovního režimu řidičů s ohledem na dobu přestávek mezi směnami a přestávek v týdnu
- 09.1.05 Bezpečnost vnitrozávodové dopravy – provoz manipulačních vozíků a dopravních prostředků a zařízení
- 09.1.06 Provádění kontrol na základě podnětů na porušování pracovněprávních předpisů a předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- 09.1.07 Dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu a údržbě plíněn a stabilních čerpacích stanic na zkapalněné uhlovodíkové plyny (LPG, CNG)
- 09.1.08 Dodržování předpisů při používání chemických látek na pracovištích – úkol SLICu
- 09.1.09 Dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů podnikajících v maloobchodu
- 09.1.10 Dodržování pracovněprávních předpisů, včetně bezpečnosti práce, při zaměstnávání zaměstnanců agenturami práce
- 09.1.11 Dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů poskytujících ubytovací a stravovací služby
- 09.1.12 Provádění kontrol v nepřetržitých provozech zdravotnické záchranné služby a nemocniční akutní péče
- 09.1.19 Integrovaná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií
- 09.1.20 Program „Bezpečný podnik“

Mimo uvedené hlavní úkoly byly prováděny na základě žádostí zemí EU v roce 2009 kontroly vysílaných pracovníků při poskytování služeb včetně poskytování požadovaných informací. Tyto kontroly byly prováděny v souladu se směrnicí č. 96/71/ES.

2.1 Výsledky kontrolní činnosti inspekce práce v pracovněprávní oblasti

Stejně jako v předcházejících letech prováděly kontrolní činnost všechny oblastní inspektoráty práce. Prováděly jak kontrolní akce cíleně zaměřené na vybrané oblasti podnikání a jednotlivé oblasti pracovněprávní, tak i na šetření podnětů. Plán inspekční činnosti vycházel především z analýzy přijatých podnětů, výsledků šetření, získaných poznatků z předcházejících let a poznatků z poradenské činnosti v oblasti pracovněprávních vztahů. Nejvíce podnětů orgány inspekce práce zaznamenaly v oblasti odměňování zaměstnanců a následně v oblasti týkající se vzniku, změn a skončení pracovního poměru. V poradenské činnosti se nejčastější dotazy týkaly rovněž oblasti odměňování, vzniku, změn a skončení pracovního poměru, práce přesčas, poskytování dovolené atd.

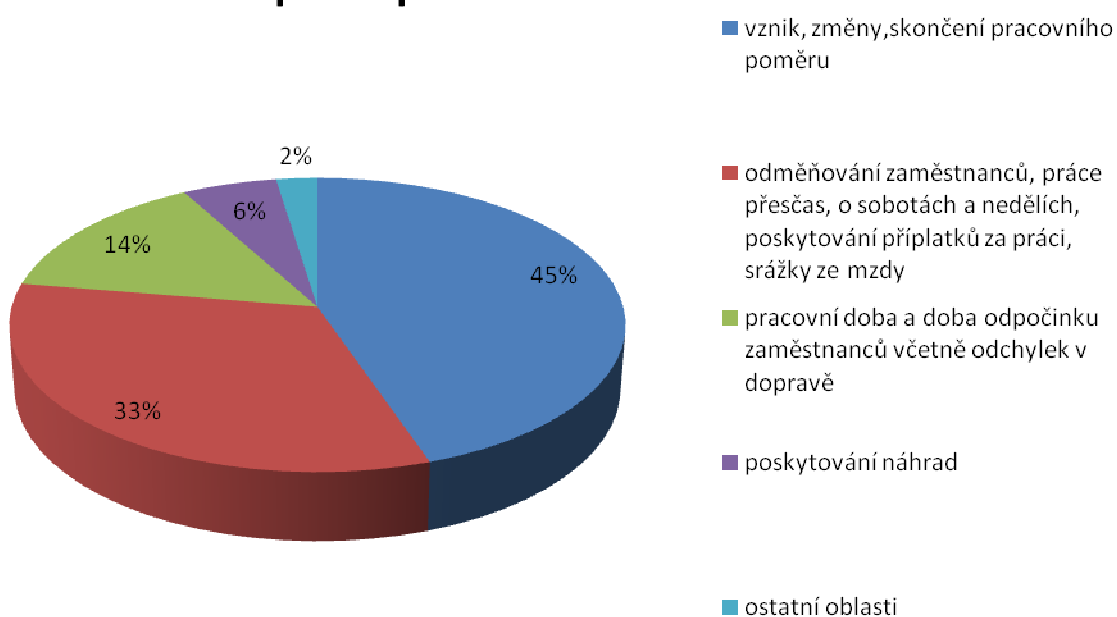
Neméně důležitým cílem orgánů inspekce práce bylo zaměření kontrolní činnosti i na preventivní působení na zaměstnavatele, zvyšování jejich právního vědomí a předcházení porušování pracovněprávních předpisů a docílit snížení počtu podaných podnětů.

Kontrolní činnost v roce 2009 v oblasti pracovněprávních vztahů a podmínek byla zaměřena do několika oblastí podnikání. Jednalo se o kontroly u zaměstnavatelů podnikajících v maloobchodu, u zaměstnavatelů poskytujících ubytovací a stravovací služby, dále o kontroly dodržování pracovněprávních předpisů včetně bezpečnosti práce, při zaměstnávání fyzických osob agenturami práce a kontroly v nepřetržitých provozech zdravotnické záchranné služby a nemocniční akutní péče. Jako v předešlých letech pokračoval hlavní úkol provádění kontrol na základě podnětů. Nedílnou součástí kontrolní činnosti Státního úřadu inspekce práce byly kontroly realizované na základě žádostí jiných členských států Evropské unie, kterými se zjišťují skutečnosti u zaměstnavatelů, kteří vysílají své zaměstnance mimo Českou republiku.

Nejvíce porušení bylo kontrolní činností v roce 2009 zjištěno v oblasti vzniku, změn a skončení pracovního poměru - v počtu 7 007, tj. 45 % z celkového počtu zjištěných porušení. Dále to bylo v oblasti odměňování zaměstnanců, práce přesčas, práce o sobotách a nedělích, poskytování příplatků za práci, srážek ze mzdy - v počtu 5 150, tj. 33 % z celkového počtu zjištěných porušení. V neposlední řadě byla zjištěna porušení v oblasti pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců včetně odchylek v dopravě - v počtu 2 251, tj. 14 % z celkového počtu zjištěných porušení. Za zmínku stojí i oblast poskytování náhrad v počtu 875, tj. 6 % z celkového počtu zjištěných porušení. V dalších oblastech nebyl počet zjištěných porušení tak značný.

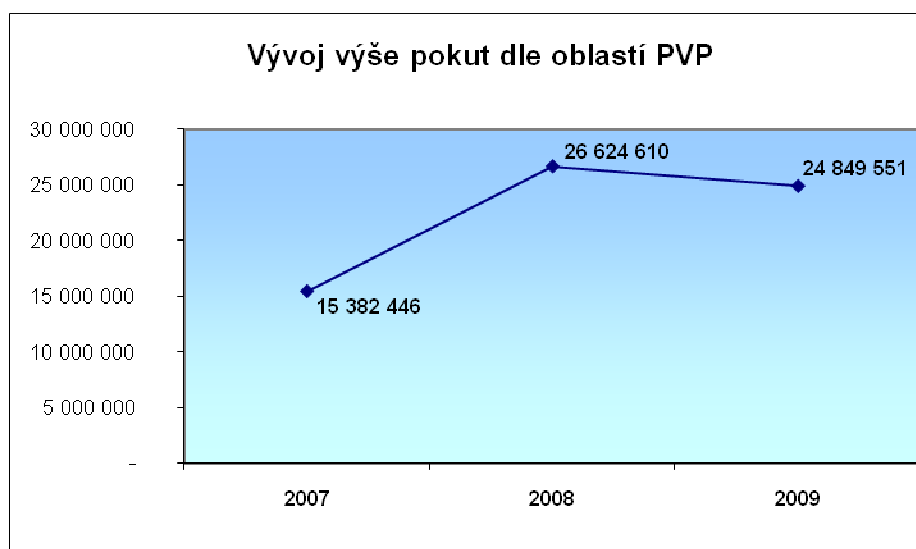
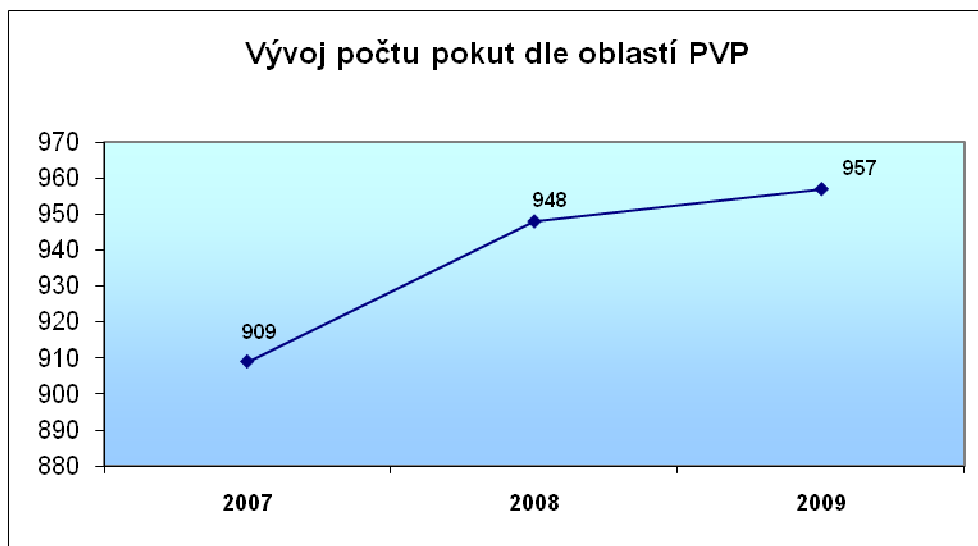
počet porušení dle oblastí

V roce 2009 bylo inspektory v oblasti pracovněprávních vztahů a podmínek provedeno 11 108 kontrol. Za přestupky nebo správní delikty podle zákona o inspekci práce, bylo uloženo 957 pokut v celkové výši 24.849.551 Kč.

Vývoj počtu a výše pokut od roku 2007 dle oblastí pracovněprávních vztahů a podmínek je uveden v níže uvedené tabulce a grafech.

Rok prvního rozhodnutí	2007	2008	2009
Počet pokut dle oblastí PVP	909	948	957
Objem pokut dle oblastí PVP v Kč	15 382 446	26 624 610	24 849 551

Pozn.: Údaje jsou platné ke dni 18. 3. 2010, pokrývají celé území České republiky. Pokuty jsou vykázány výhradně dle oblastí PVP a jsou uvedeny dle prvního roku rozhodnutí bez ohledu na případná odvolání nebo nabytí právní moci. Počty kontrol se váží na hlavní úkoly PVP.

2.1.1 Součinnost zaměstnavatele a orgánu jednajícího za zaměstnance

V roce 2009 obdržely orgány inspekce práce 27 podnětů ke kontrole poukazujících na porušování pracovněprávních předpisů v této oblasti. Počet porušení zjištěných při kontrolách vypovídá o tom, že se jedná o jednu z nejméně problematických oblastí pracovněprávních vztahů a podmínek. V této oblasti bylo zjištěno pouze 29 porušení.

2.1.2 Oblast rovného zacházení se zaměstnanci

Tato oblast je jednou z nejdiskutovanějších oblastí současnosti, proto se svým zaměřením prolínala všemi úkoly kontrolní činnosti v pracovněprávní oblasti. V roce 2009 obdržely orgány inspekce práce 202 podnětů ke kontrole týkajících se této oblasti. Při kontrolách bylo zjištěno 95 porušení. Zaměstnavatelé se jako v předešlých letech dopouštěli nejčastěji porušení na úseku rovného zacházení v oblasti odměňování, kdy za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty neposkytli všem zaměstnancům stejnou mzdu, plat nebo odměnu. Co se týče diskriminace, jako nerovného zacházení na základě konkrétního diskriminačního důvodu (pohlaví, věk, zdravotní stav, státní příslušnost atd.), orgány inspekce kontrolami zjistily 3 porušení. Přesto nelze jednoznačně konstatovat, v jaké míře k nerovnému zacházení nebo k diskriminaci dochází. Oslovení zaměstnanci s inspektory inspekce práce zpravidla otevřeně nehovoří a aktivně nespolupracují, a to z obavy ze ztráty zaměstnání. Stěžují-li si bývalí zaměstnanci po skončení pracovního poměru na nerovné zacházení či diskriminaci, jde zpravidla o tvrzení bývalého zaměstnance proti tvrzení zaměstnavatele, která bývalí zaměstnanci nemohou nijak doložit a kontrolami se je ve většině případů inspektorům nedaří prokázat. V roce 2009 pokračovalo zaměření na kontrolu rovného zacházení mimo jiné i v oblasti agenturního zaměstnávání a to bez ohledu na to zda jde o zaměstnance z ČR nebo cizince. Kontrolami bylo zjištěno 9 porušení, kdy agentura práce nezabezpečila, aby pracovní a mzdové podmínky dočasně přiděleného zaměstnance nebyly horší, než jsou podmínky srovnatelného zaměstnance. Jelikož se jedná o velmi závažnou, složitě prokazatelnou a celospolečensky diskutovanou problematiku, bylo toto zaměření zařazeno do předmětu kontrol všech hlavních úkolů pro rok 2010.

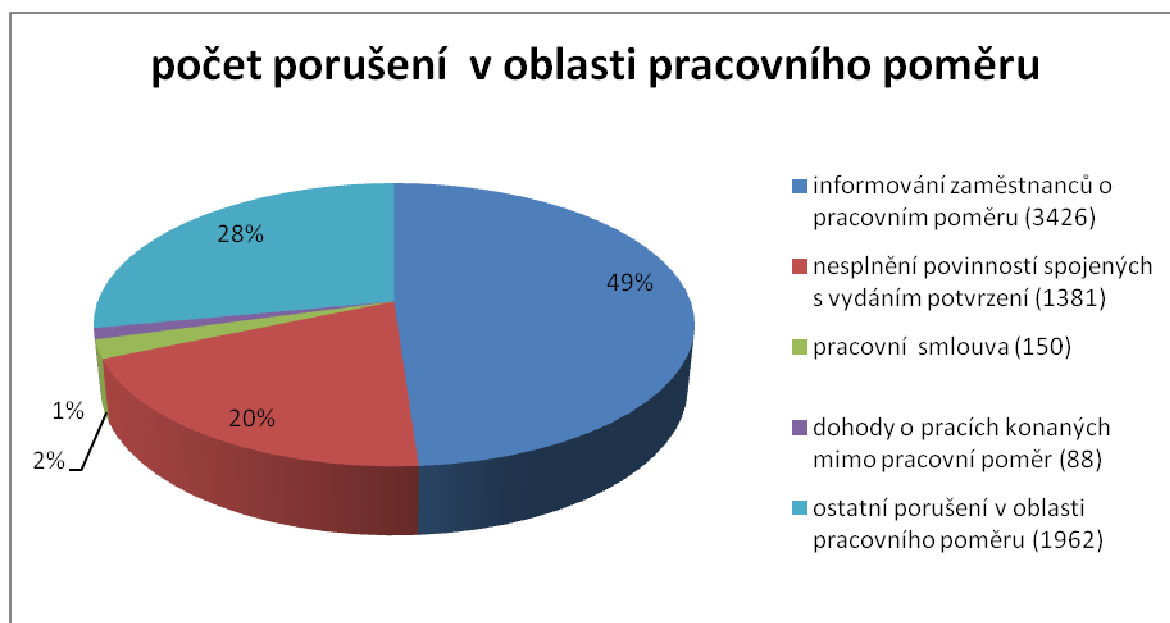
2.1.3 Vznik, změny a skončení pracovního poměru, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

Tato oblast je na druhém místě v počtu přijatých podnětů (2 095) a na prvním místě v počtu porušení pracovněprávních předpisů zjištěných kontrolami zaměstnavatelů (7 007).

Nejproblémovější se jeví zejména vznik pracovního poměru a záležitosti s ním spojené, tedy nosný pilíř pracovněprávního vztahu. Nejvíce zjištěných porušení v počtu 3 426 se týkalo ustanovení zákoníku práce, které ukládá zaměstnavateli povinnost informovat zaměstnance nejpozději do jednoho měsíce od vzniku pracovního poměru o právech a povinnostech

vyplývající z pracovního poměru, pokud nebyly obsaženy v pracovní smlouvě. Dalším nejčastějším porušením ustanovení zákoníku práce v této oblasti v počtu 1 381 bylo nesplnění povinností spojených s vydáním potvrzení o zaměstnání při skončení pracovního poměru se stanovenými náležitostmi. Počet porušení dalších ustanovení v této oblasti již nebyl tak výrazný. Za zmínku stojí porušení týkající se náležitostí pracovní smlouvy v počtu 150 porušení.

Co se týče dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, bylo v roce 2009 zjištěno 88 porušení. U dohody u provedení práce je zneužívána možnost, že nemusí být písemná, pak kontrolování limitu 150 hodin je téměř nemožné.

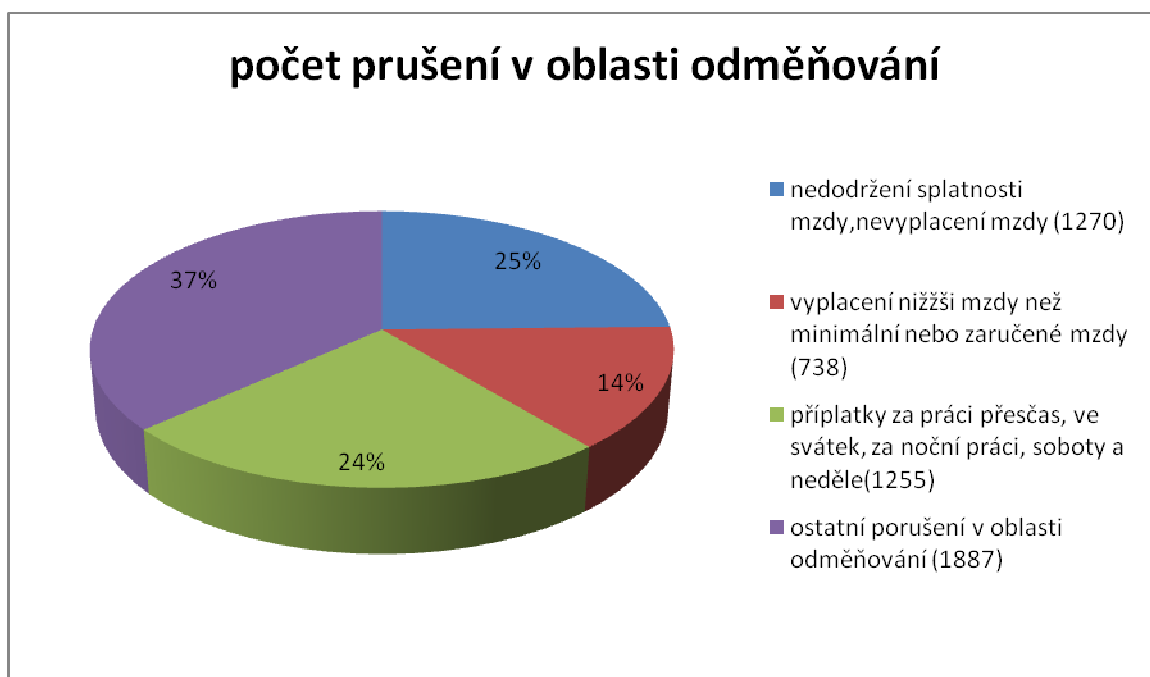

2.1.4 Odměňování zaměstnanců, práce přesčas, práce ve svátek, práce o sobotách a nedělích, příplatky za práci, srážky ze mzdy

V této oblasti bylo v roce 2009 přijato nejvíce podnětů ke kontrole (3 654). V počtu porušení zjištěných kontrolami (5 150) je to druhé nejčastější porušování pracovněprávních předpisů. Na oblast odměňování byla mimo jiné zaměřena kontrolní činnost ve všech hlavních úkolech pracovněprávních vztahů a podmínek.

Nejvíce porušení v počtu 1 270 se týkalo nedodržení splatnosti mzdy, nevyplacení mzdy nebo některé její části, případně zaměstnavatel nebyl schopen prokázat, že mzda byla

zaměstnancům vyplacena. Mezi další závažná porušení v počtu 738 patřilo i vyplácení mzdy, která byla nižší, než minimální mzda nebo nejnižší úroveň zaručené mzdy. Další zjištění s poměrně vysokým počtem porušení 1 255 se týkala příplatků za práci přesčas, příplatků za práci ve svátek, příplatků za noční práci a příplatků za práci v sobotu a neděli. Za zmínku stojí i porušování dalších ustanovení týkajících se odměňování; například, že mzda nebo plat nebyly sjednány před započítáním výkonu práce, zaměstnanec nebyl informován o výši mzdy nebo platu v den nástupu do práce, nebyl vydán písemný doklad o vyúčtování mzdy. Dále zaměstnavatelé prováděli srážky z příjmů zaměstnance v rozporu s platnými právními předpisy.

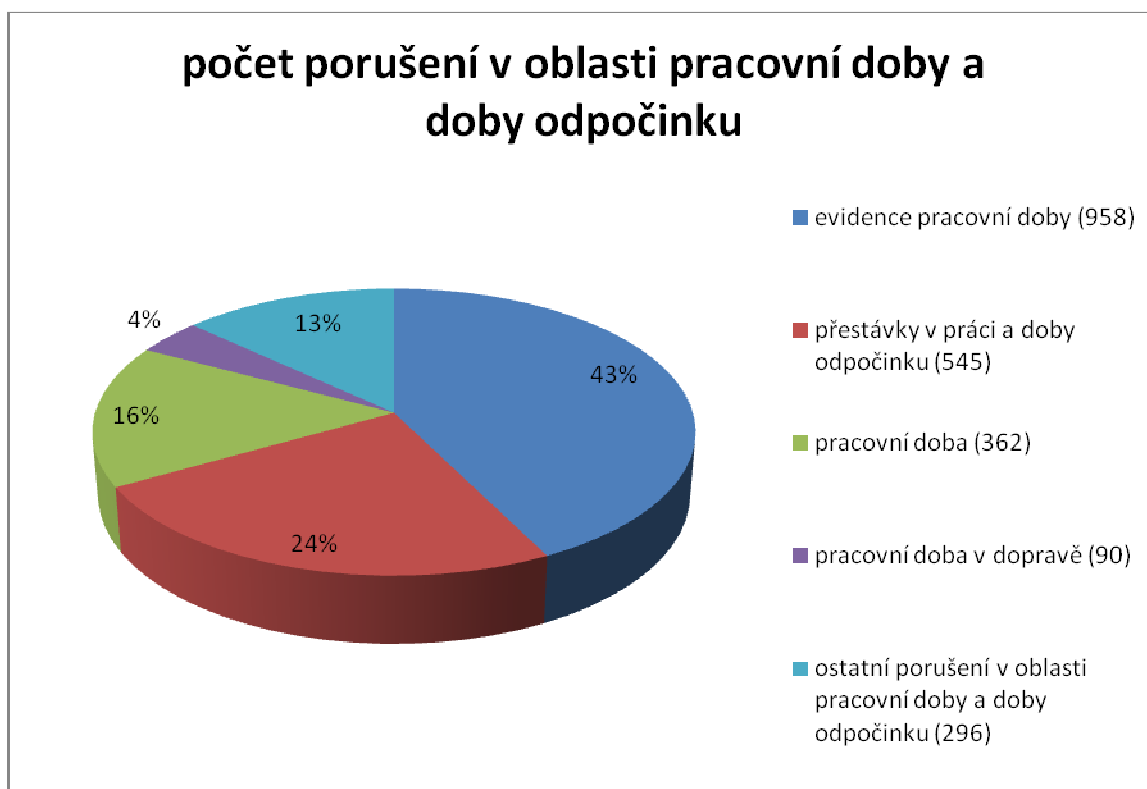

2.1.5 Poskytování náhrad zaměstnancům

Poskytování náhrad mzdy za dovolenou, za dobu překážek v práci ať na straně zaměstnavatele, tak na straně zaměstnance a náhrad výdajů souvisejících s výkonem práce se řadí mezi oblasti, kde dochází k porušování pracovněprávních předpisů v menší míře. V roce 2009 bylo v této oblasti podáno 931 podnětů ke kontrole. Toto číslo prokazuje zvyšování počtu podnětů v této oblasti. Zjištěných porušení bylo 875. Nejčastěji šlo o náhrady mzdy za dovolenou (364). Dále pak o poskytování cestovních náhrad a výši stravného na tuzemských a zahraničních cestách, stanovení podmínek pracovní cesty a poskytování záloh na cestovní výdaje.

2.1.6 Pracovní doba a doba odpočinku zaměstnanců (včetně odchylek v dopravě)

V roce 2009 bylo v této oblasti podáno 669 podnětů ke kontrole a kontrolami bylo zjištěno 2 251 porušení pracovněprávních předpisů. Nejvíce porušení v počtu 958 se týkalo ustanovení zákoníku práce o evidenci odpracované pracovní doby, práce přesčas, noční práce a doby v době pracovní pohotovosti. Další zjištění s poměrně vysokým počtem porušení v počtu 545 se týkala nedodržování přestávek v práci a stanovené minimální doby odpočinku mezi směnami a v týdnu. Dále zaměstnavatelé překračovali zákoníkem práce stanovenou týdenní pracovní dobu, překračovali stanovenou délku směny, nesprávně rozvrhli pracovní dobu do směn, neseznámili zaměstnance s rozvrhem pracovní doby. Zde bylo zjištěno 362 porušení. Případy porušení ostatních ustanovení této oblasti nebyly tak četné. Lze konstatovat, že zaměstnavatelé stále podceňují vedení evidence odpracované pracovní doby, práce přesčas, noční práce a odpracované doby v době pracovní pohotovosti. Mezi odvětví s přetrvávajícími problémy s evidencí odpracované pracovní doby patří mimo jiné i doprava, kde bylo zjištěno 90 porušení ustanovení týkajících se odchylné úpravy pracovní doby v dopravě a souvisejících ustanovení.

2.1.7 Poskytování dovolené

V roce 2009 bylo podáno 212 podnětů ke kontrole týkajících se dovolené, přičemž bylo zjištěno 175 porušení. Jednalo se například o porušení, kdy zaměstnavatel neposkytl zaměstnanci náhradu mzdy za nevyčerpanou dovolenou, neurčil zaměstnanci čerpání dovolené v délce alespoň 4 týdnů nebo nesprávně stanovil zaměstnanci nárok na dovolenou. S problematikou poskytování dovolené se orgány inspekce práce velmi často setkávají při poradenské činnosti, přestože počet zjištěných porušení se proti předcházejícím letům snižuje.

2.1.8 Zvláštní pracovní podmínky

V oblasti zvláštních pracovních podmínek bylo v roce 2009 podáno pouze 7 podnětů, provedenými kontrolami bylo zjištěno 32 porušení ustanovení zákoníku práce týkajících se této oblasti. Porušení se týkala například nezajištění lékařské prohlídky u mladistvých, zaměstnávání mladistvých zaměstnanců prací v noci.

2.1.8 Agenturní zaměstnávání

U agenturního zaměstnávání bylo v roce 2009 kontrolami zjištěno 74 porušení, která se vztahovala jak k sjednání dohody agentury práce s uživatelem o dočasném přidělení zaměstnance k uživateli, tak přidělení zaměstnanců k uživateli na základě písemného pokynu. Novou právní úpravou od 1. 1. 2009 je možno uložit za přestupek nebo správní delikt na úseku agenturního zaměstnávání pokutu až do výše 1 milionu korun. V souvislosti s touto právní úpravou došlo k nárůstu udělených pokut na úseku agenturního zaměstnávání.

Kontroly u agentur práce byly prováděny na základě samostatného hlavního úkolu i na základě došlých podnětů. Na rozdíl od předcházejícího roku byla do předmětu kontroly zahrnuta mimo jiné i problematika BOZP a to poskytování OOPP na základě vyhodnocování rizik a zdravotní způsobilost. Kontroly prováděli společně inspektoři PVP i BOZP. Kontroly BOZP probíhaly zejména u uživatelů.

Užší spoluprací mezi úřady práce a oblastními inspektoráty práce, prováděním společných kontrol, v nutných případech i za účasti cizinecké policie se prohlubuje vzájemná informovanost těchto úřadů, což by mělo přispět k vytěsnění z trhu agentur práce porušujících

či obcházejících pracovněprávní předpisy. Taktéž je vítána možnost zrušení povolení MPSV podle stanovených pravidel.

2.1.9 Ochrana osobních práv zaměstnanců

V oblasti ochrany osobních práv zaměstnanců byla dle informačního systému zjištěna 2 porušení týkající se povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o rozsahu kontroly a způsobu jejího provádění. Orgány inspekce práce nemají ze zákona možnost porušení týkající se ochrany osobních práv zaměstnanců sankcionovat, mohou zaměstnavateli pouze uložit opatření na odstranění zjištěných nedostatků a vyžadovat jejich odstranění. V případech, kdy inspektor kontrolou zjistí možné porušení zákona o ochraně osobních údajů, neprodleně informuje prostřednictvím Státního úřadu inspekce práce Úřad pro ochranu osobních údajů. Jelikož se jedná o celospolečensky velmi diskutovanou oblast, byla oblast ochrany osobních práv zaměstnanců zahrnuta do předmětu kontroly všech hlavních úkolů pro rok 2010.

2.1.10 Vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb

V roce 2009 obdržel Státní úřad inspekce práce 2 žádosti o informace k vysílaným pracovníkům, a to ze Španělska a Francie. Žádost ze Španělska se týkala informací o místu výkonu práce, výši minimální mzdy, pracovním zařazení a cestovních náhrad. Žádost z Francie požadovala informace o pracovní době, odměňování, vstupních prohlídkách a cestovních náhradách. Státní úřad inspekce práce, jako jedno z kontaktních míst v České republice, žádosti o informace k vysílaným pracovníkům přijal a následně je zaslal k prošetření místně příslušným oblastním inspektorátům. V této oblasti byla kontrolami zjištěna 2 porušení.

2.2. Výsledky kontrolní činnosti v oblasti BOZP v jednotlivých odvětvích

2.2.1 Bezpečnost práce ve stavebnictví

Stavebnictví patří k odvětvím, ve kterém v dlouhodobém horizontu dochází k velkému množství úrazů, zejména úrazů závažných a smrtelných.

Hlavní úkol byl zaměřen jak zadavatelé staveb dodržují povinnosti uložené zákonem č. 309/2006 Sb. a jak tím působí na snižování pracovní úrazovosti způsobené nedostatečnou informovaností jednotlivých zhotovitelů o možných rizicích a úkonech prováděných jednotlivými zaměstnanci s cílem bezpečného výkonu práce. Hlavní úkol se dále zaměřil na zajišťování bezpečnosti práce při pracích ve výškách, při zemních pracích, při dopravě na staveništi a při zvedání – manipulaci s těžkými břemeny.

Cílem úkolu bylo dodržování předpisů na staveništích (bezpečný způsob práce), který vede k prevenci úrazů.

Oblastní inspektoráty práce provedly kontrolu u subjektů zabývajících se stavebně-montážními pracemi, především u společností s ručením omezeným, akciových společností s počtem do 250 zaměstnanců a podnikajících fyzických osob, které reprezentují malé a střední podnikatelské subjekty. Kontroly byly zaměřeny zejména na subjekty, u nichž byly při minulých kontrolách zjištěny závažné nedostatky, na subjekty s nadprůměrnou úrazovostí, na nově vzniklé subjekty a na ty, u kterých od poslední kontroly uplynula doba minimálně 5 let. Pro sjednocení přístupu inspektorů ke kontrole byl garantem hlavního úkolu zpracován kontrolní seznam, podle kterého byly jednotně prováděny kontroly všemi oblastními inspektoráty práce.

Každý oblastní inspektorát práce měl provést kontrolu nejméně u 80 subjektů. Celkový počet kontrol byl v součtu všech inspektorátů překročen o 545 zkontrolovaných subjektů. Celkem bylo provedeno 1 219 kontrol u 1 185 subjektů, při kterých bylo zjištěno v násobnosti celkem 3 826 závad.

Předmětem kontrol bylo dodržování požadavků bezpečnosti práce a technických zařízení se zaměřením na následující okruhy:

- doručení oznámení o zahájení prací na oblastní inspektorát práce,
- určení koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi a povinnosti s tím související,
- zpracování plánu BOZP,

- vzájemná informovanost jednotlivých zhotovitelů stavby při práci na jednom pracovišti o rizicích vyplývajících z jejich činnosti a přijatých opatřeních k ochraně před jejich působením,
- školení zaměstnanců, zajištění dostatečných a přiměřených informací o BOZP, zdravotní způsobilost,
- poskytování osobních ochranných pracovních prostředků na základě vyhodnocení rizik podle vlastního seznamu,
- zajištění staveb, pracovišť a zařízení staveniště,
- zajištění zaměstnanců proti pádu z výšky nebo do volné hloubky kolektivním zajištěním,
- bezpečnostní požadavky na technické konstrukce,
- požadavky na OOPP proti pádu,
- zajištění prostoru pod prací ve výškách,
- zajištění výkopových prací a stěn výkopů,
- bezpečnost při provozu a používání strojů a náradí na staveništi,
- provádění prací zdvihacími zařízeními, systém bezpečné práce, manipulace s materiálem,
- provoz staveništních rozvaděčů a pohyblivých přívodů.

Kontroly byly prováděny v souladu se zadáním úkolu. Výsledky kontrol prokázaly oproti minulým obdobím nepatrné zlepšení. Ve většině malých a středních stavebních subjektů neexistuje účinný systém vnitřní kontroly zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Již během kontrol bylo zaměstnavateli odstraněno 1 382 závad a k odstranění 2 444 závad bylo vydáno opatření podle § 7 odst. 1 písm. k) zákona o inspekci práce, v jedenácti případech inspektoři vydali zákaz užívání výrobních a provozních prostorů. Za správní delikty uložili inspektoři oblastních inspektorátů práce celkem 146 pokut o celkové hodnotě 3.413.306 Kč.

V roce 2009 bylo na oblastní inspektoráty práce nahlášeno 29 smrtelných pracovních úrazů (přičemž na uvedeném množství smrtelných pracovních úrazů se 31 % podíleli cizí státní příslušníci) a 163 úrazů vyžadujících hospitalizaci delší jak 5 dnů. Výrazně se snížil počet smrtelných pracovních úrazů oproti roku 2008, kdy se stalo celkem 44 smrtelných pracovních úrazů (snížení o 34 %). V počtu pracovních úrazů vyžadujících hospitalizaci delší než 5 dnů došlo k mírnému navýšení oproti roku 2008, kdy se stalo 158 těchto úrazů. V roce 2009 bylo nahlášeno celkem 2 444 pracovních úrazů, což je o 17 % méně než v roce 2008.

(Údaje v předcházejícím odstavci zohledňují pracovní úrazy, které se staly na staveništích a při bouracích pracích.)

Výsledky tohoto úkolu potvrzují, že staveniště stále zůstává jedním z nejrizikovějších pracovišť, na kterém se setkáváme s pracovními činnostmi obsahujícími rizika z mnoha odvětví. K tomu přispívá i velká rozmanitost zhotovitelů staveb, od velkých stavebních organizací s velkým počtem zaměstnanců po fyzické osoby (OSVČ) poskytující za úplatu na staveništi svou fyzickou sílu pro některého z nich, a požadavky zadavatelů staveb na jejich realizaci v co nejkratších termínech.

Rovněž úroveň řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je mezi zhotoviteli provádějícími stavební a montážní práce značně rozdílná. Je přímo závislá na praktických zkušenostech a odborných znalostech z BOZP pracovníků provádějících odborné vedení staveb, odborně způsobilých osob působících v oblasti prevence rizik a koordinátorů BOZP na staveništích.

Především činnost koordinátorů by měla výraznou měrou přispět ke zvýšení úrovně BOZP na staveništích. Zatím lze konstatovat, že jejich činnost nepřináší takový efekt, který se očekával. Plány BOZP na staveništích předkládané při kontrolách jsou ve většině případů pouze předmětem finančního efektu, nikoli nástrojem určeným pro řízení BOZP na staveništích. Příkladá se v nich větší váha předpisům a legislativě než vlastnímu bezpečnému provádění pracovních činností.

Přetrvávajícím problémem je množství a rozsah stavebních prací, které jsou v rámci systému poddodavatelů na základě různých smluv a dohod prováděny menšími subjekty a OSVČ. Tyto subjekty mnohdy nemají na potřebná bezpečnostní opatření finanční prostředky, proto ustanovení bezpečnostních předpisů vědomě nerespektují, a to až do doby vzniku úrazu nebo kontroly ze strany inspektorů OIP. Tento stav by bylo možno v dohledné době změnit cílenou kontrolní činností u problémových investičních akcí.

Vyjádření k projektovým dokumentacím staveb

Oblastní inspektoráty práce se v roce 2009 vyjádřily k 2 591 projektovým dokumentacím staveb, jejich změnám a změnám v užívání staveb.

Výběr dokumentace byl prováděn v souladu s metodickým pokynem generálního inspektora SÚIP č. 6/2005. Ve svých vyjádřeních oblastní inspektoráty práce upozorňovaly předkladatele na nedostatky v naplňování právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení.

Oblastní inspektoráty práce provádějí touto činností prevenci v zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení z hlediska budoucího provozu.

Nejčastěji zjišťované nedostatky při posuzování dokumentací se týkaly řešení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a technických zařízení jednak při samotné výstavbě, tak i v budoucím provozu.

Kolaudace

Nedílnou součástí prevence je ze strany oblastních inspektorátů práce účast na kolaudačních řízeních staveb. Při kolaudačním řízení inspektoráty ověřují, zda je stavba provedena podle schváleného projektu a zda splňuje požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení. Při kolaudačním řízení inspektoráty podchycují řadu nedostatků z oblasti BOZP, které by později během provozu mohly vést ke zbytečným pracovním úrazům nebo haváriím.

Mezi nedostatky, které se při kolaudacích zejména objevují, patří:

- dokončování částí staveb těsně před kolaudací nebo ještě v průběhu kolaudačního řízení,
- dokončování montáže technologie,
- neprovedení revizí zařízení,
- absence provozní dokumentace.

V roce 2009 se inspektoři bezpečnosti práce zúčastnili celkem 1 808 kolaudačních řízení.

2.2.2 Doprava

V dopravě byly v roce 2009 realizovány dva úkoly. Jeden se zabýval kontrolou pracovního režimu řidičů v podobném rozsahu jako v předchozích letech a druhý kontrolou ochrany zaměstnanců při údržbě a opravách pozemních komunikací” .

Setrvale nepříznivý stav dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích, byl důvodem pro úkol se zaměřením na pracovní režim řidičů. Silniční doprava je dlouhodobě odvětvím s vysokým počtem vykazovaných pracovních úrazů s těžkým poškozením zdraví, potažmo se smrtelnými pracovními úrazy řidičů, které vznikají při provozu, údržbě a opravách silničních vozidel. Jestliže ke vzniku nehodové události dojde za provozu na pozemní komunikaci, jsou událostí ohroženi nejen samotní řidiči, ale také ostatní účastníci silničního provozu. Proto jde

o následky většího rozsahu. Situace se stává o to víc nebezpečnou, že v jeden okamžik je zasažen velký počet osob.

Specifické pracovní podmínky v dopravě vyžadují zvláštní úpravu délky směny a v návaznosti na to zvláštní úpravu doby odpočinku těchto zaměstnanců tak, aby byly dodrženy principy bezpečné práce.

Kontrolní činnost inspekce práce v dopravě v roce 2009 byla zaměřena na zaměstnavatele, kteří jsou povinni při své činnosti dodržovat:

- nařízení vlády č. 589/2006 Sb., kterým se stanoví odchylná úprava pracovní doby a doby odpočinku v dopravě,
- nařízení vlády č.168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů zaměstnavatelem při provozování dopravy.

Tímto úkolem se inspekce práce opětovně připojila k „Národní strategii bezpečnosti silničního provozu“, která má za cíl do roku 2010 snížit počet usmrcených osob v silničním provozu na polovinu.

Každý oblastní inspektorát práce měl provést kontrolu alespoň u 10 právních subjektů, provozujících dopravu včetně dopravy pro vlastní potřebu.

Kontrolní činnost byla zaměřena na:

- organizování a plánování práce řidičů zaměstnavatelem,
- pracovní režim řidičů, dodržování dob přestávek mezi směnami a přestávky v týdnu,
- školení zaměstnanců vzhledem ke konkrétním rizikům prováděné práce,
- odbornou a zdravotní způsobilost řidičů,
- místní provozní bezpečnostní předpis upravující pracovní a technologické postupy při provozování dopravy.

K 31. 12. 2009 bylo oblastními inspektoráty práce zkontrolováno 242 podnikatelských subjektů.

V měsíci červnu a červenci byla v rámci úkolu provedena celoplošná republiková kontrolní kampaň, zaměřená na poskytovatele osobní přepravy pro cestovní kanceláře. Kampaň podrobněji sledovala některé požadavky hlavního úkolu, zejména ty, které mohou při nedodržení ovlivnit nejen schopnosti, ale i pozornost řidičů při řízení dopravního prostředku. Tím může být například únava, v jejímž důsledku dochází k negativnímu ovlivnění bezpečnosti přepravy cestujících a všech účastníků silničního provozu. V rámci prováděné

kampaně bylo prověřeno celkem 28 dopravců. Kampaň prokázala, že dlouhodobým nedostatkem, zjišťovaným i v předchozích obdobích při prováděných kontrolách, je nevedení evidence pracovní doby v souladu se zákoníkem práce a tím nemožnost zkontrolovat délku pracovní doby. Neočekávaným výsledkem kampaně bylo zjištění, že dopravci zhruba v 50 % případů neprokázali zdravotní způsobilost svých řidičů. Tato skutečnost je alarmující a může mít neblahé důsledky jak pro samotné řidiče, tak i pro převážené pasažéry.

Ze závěrů provedeného kontrolního šetření u zaměstnavatelů, u kterých převážnou část zaměstnanců tvořili řidiči, vyplynulo zjištění, že tito zaměstnavatelé nezajišťovali školení BOZP v domnění, že jsou jeho zaměstnanci proškoleni v autoškole. V těchto případech zaměstnavatel neměl ani vyhodnocená rizika, neměl následně ani vypracován seznam pro poskytování OOPP včetně průkazné evidence přidělování OOPP. Dále zaměstnavatelé neseznamovali své zaměstnance s kategorizací prací (neboť ta není provedena) a neprováděli prověrky BOZP.

Výše popsanou skutečnost kontrolované subjekty obhajovaly tím, že řidiči se zúčastňují profesních školení řidičů, kde jsou proškoleni ze všech potřebných předpisů, včetně potřebných pokynů a zásad bezpečné práce.

U dopravních firem je v této oblasti malá informovanost o povinnosti zajistit zaměstnancům doškolení o bezpečnostních předpisech z hlediska konkrétních podmínek podnikatelského subjektu a podmínek výkonu práce. Není jim známo, že povinné školení řidičů (profesní školení) není totéž jako bezpečnostní školení.

Další zjišťovanou skutečností byly nedostatky v evidenci pracovní doby. Pracovní doba není většinou zaměstnavatelem evidována. Zaměstnavatelé nahrazují povinnost vést evidenci pracovní doby v souladu se zákoníkem práce povinností uloženou zákonem č. 111/1994 Sb. Podle tohoto zákona mají povinnost zajistit, aby řidiči vedli záznam o době řízení vozidla, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku. Tento záznam zaměstnavatelé potom vydávají za evidenci pracovní doby. Inspektoři konstatovali, že v mnoha případech je jakékoliv organizování pracovní doby řidičů spíše vroucím přáním, než reálnou skutečností. V praxi jde ve většině případů pouze o naplnění obchodního záměru zaměstnavatele bez ohledu na pracovní dobu zaměstnance–řidiče.

Oblastní inspektoráty práce uložily v rámci tohoto úkolu pokuty v částce 979.998 Kč.

Důvodem pro zařazení druhého kontrolního úkolu byl vysoký počet pracovních úrazů v oblasti ochrany zaměstnanců při údržbě a opravách pozemních komunikací. Kontrola měla

přimět kontrolované subjekty k zájmu o dodržování předpisů zajišťujících bezpečnost práce při údržbě a opravách pozemních komunikací a tím ovlivnit situaci nejen u samotných kontrolovaných subjektů, ale i podvědomí veřejnosti a omezit možné ohrožení zdraví zaměstnanců, kteří se v rámci své pracovní činnosti podílejí na údržbě a opravách pozemních komunikací.

K dosažení cíle bylo využito dvou cest - kontrolní činnosti a poradenské činnosti. Zejména šlo o osvětu nových nebo novelizovaných předpisů k zajištění BOZP dle potřeby kontrolovaného subjektu.

Každý oblastní inspektorát práce měl provést kontrolu alespoň u 20 subjektů dle vlastního uvážení. Do kontrol byly zahrnuty i subjekty, které zajišťují čištění krajnic a příkopů, vyžínání trávy. Zde byl kontrolován stav a používání jednotlivých mechanismů.

Kontrolní činnost byla zaměřena na:

- hodnocení a minimalizování rizik z pohledu zaměstnavatele, vyhodnocení a opatření na ochranu před jejich působením, stanovení technologických postupů,
- seznámení zaměstnanců s riziky, školení,
- OOPP (jejich seznam, vedení, přidělování),
- zdravotní způsobilost zaměstnanců, odborná způsobilost zaměstnanců,
- evidence pracovní doby, dodržování týdenních limitů,
- technický stav vozidel, strojů, zařízení a náradí (platnost osvědčení o technickém stavu vozidla, prohlídka, údržba, revize).

V průběhu plnění tohoto úkolu bylo prověřeno celkem 190 subjektů. Nejčastěji zjišťované nedostatky se týkaly nedodržení ustanovení zákoníku práce. V 85 případech zaměstnavatelé neproškolili své zaměstnance z bezpečnostních předpisů a neseznámili je s riziky, se kterými může zaměstnanec přijít do styku při výkonu práce. Dalším zjištěným nedostatkem bylo, že zaměstnavatelé v 43 případech sice přidělili OOPP, ale ne podle vlastního zpracovaného seznamu OOPP, který má odrážet reálná rizika vykonávané práce. Následně nebylo zaměstnavateli kontrolováno, zda zaměstnanci přidělené OOPP používali. Dále byl zjištěn v 19 případech nedostatek ve vedení evidence práce v noci a práce přesčas. V 37 případech bylo zjištěno, že zaměstnavatel neměl lékařským posudkem doloženou vhodnost vykonávané práce svých zaměstnanců.

Neuspokojivý stav byl konstatován také v oblasti, která nebyla součástí kontrolního seznamu, leč bezprostředně se týkala dodržování požadavků na bezpečnost pracoviště a pracovní

prostředí. Tyto požadavky jsou upraveny zákonem č. 309/2006 Sb. a nařízením vlády č. 101/2005 Sb. (bezpečnostní značky, zamezení střetu zaměstnance s pohybuujícím se dopravním prostředkem, značení nebezpečných prostor nebo překážek atd.).

Ze závěrů kontrol vyplynulo, že 42 kontrolovaných subjektů nemělo zpracovaný místní provozní bezpečnostní předpis, kde měly být stanoveny bezpečné pracovní postupy. U 70 kontrolovaných subjektů bylo zjištěno, že neprovádí pravidelné prověrky BOZP, které mají odhalit nedostatky pracovišť a zařízení, které by v tomto případě byly vhodným preventivním opatřením.

Uspokojivá byla technická prevence rizik, kdy zaměstnavatel má za povinnost zajistit preventivní údržbu zařízení a řádnou údržbu, provádět v dostatečném rozsahu revize, prohlídky, zkoušky a kontroly zařízení. Pouze ve 20 případech byl uváděn chybějící „Plán kontrol a revizí“.

V rámci tohoto úkolu bylo uloženo 19 sankcí ve výši 570.000 Kč.

2.2.3 Zemědělství a lesnictví

Oblast zemědělství a lesnictví patří mezi oblasti s vyšším potenciálním ohrožením osob. Pracovní úrazovost v těchto odvětvích je dlouhodobě vysoká, proto cílem kontrolní činnosti bylo především preventivní působení v oblasti BOZP v souvislosti s potřebou snížení počtu pracovních úrazů v těchto odvětvích. Celkem bylo zaznamenáno 3 081 pracovních úrazů, z tohoto počtu bylo 6 smrtelných (4 v zemědělství, 2 v lesnictví) a 58 pracovních úrazů, které vyžadovaly hospitalizaci zaměstnance delší než 5 dní (48 v zemědělství, 10 v lesnictví). Meziročně došlo v těchto odvětvích k celkovému snížení pracovní úrazovosti o 24,25 %, tj. o 986 pracovních úrazů. Toto pozitivní zjištění ovšem nemůže svědčit o systematičnosti v práci při zajišťování BOZP v těchto odvětvích. Při kontrolách byla věnována pozornost především činnostem s vyšším potencionálním rizikem, mezi které patří chov skotu, práce s mechanizačními prostředky a těžba dříví. Celkem bylo zjištěno 3 203 závad, za které byly uloženy pokuty ve výši 2.440.000 Kč.

2.2.4 Průmysl

V oblasti spotřebního průmyslu byla kontrolní činnost zaměřena hlavně na kontroly systému BOZP v malých a středních podnicích. Cílem bylo vykonat preventivní kontroly převážně u nově vzniklých malých a středních subjektů podnikajících v problémových oborech. Dále byly kontroly prováděny u subjektů, u kterých byly zjištěny nebo hlášeny nedostatky v dodržování předpisů z oblasti BOZP již dříve, nebo u nichž došlo ke vzniku závažných pracovních úrazů. Cílem úkolu nebylo jen zjištění skutečného stavu BOZP a stanovení potřebných opatření k nápravě, ale také zkvalitnění poradenské činnosti orgánů inspekce práce a motivace kontrolovaných subjektů k trvalé péči o oblast BOZP.

V roce 2009 bylo provedeno 5 417 kontrol u 5 292 subjektů. Ve 298 případech byla provedena následná kontrola zaměřená na ověření splnění uložených opatření z dřívějších kontrol. Celkem bylo kontrolami zjištěno 22 807 nedostatků, představujících v násobnosti 49 701 nedostatků.

Nejčastěji byly zjišťovány tyto nedostatky:

- neprovádění předepsaných prohlídek, kontrol a revizí provozovaných strojů a technických zařízení,
- nezajištění bezpečného stavu pracoviště a pracovního prostředí
- neprovádění činností ve vyhledávání, hodnocení a přijímání opatření v oblasti rizik,
- neinformování zaměstnanců o existujících rizicích,
- v provádění školení zaměstnanců o bezpečném způsobu provádění přidělených prací,
- nevytváření podmínek pro bezpečný výkon práce,
- v poskytování OOPP
- nevedení předepsané provozní dokumentace,
- neprovádění pravidelných ročních kontrol BOZP,
- nesystematičnost práce v oblasti BOZP,
- neexistence pravidelné činnosti bezpečnostního managementu.

Z celkového počtu zjištěných nedostatků bylo inspektory oblastních inspektorátů v 19 573 případech uložena opatření k odstranění těchto nedostatků. Za správní delikty a přestupky bylo uloženo kontrolovaným subjektům celkem 327 pokut ve výši představující částku 7.815.000 Kč. K celkovému počtu 5 292 kontrolovaných subjektů bylo sankcionováno 6,2 % kontrolovaných subjektů. Pokuty byly ukládány jen ve zvlášť závažných případech.

Součástí prováděných kontrol bylo kromě preventivního působení inspekce práce na kontrolované subjekty k zajišťování BOZP při práci a dodržování právních předpisů v oblasti pracovněprávních vztahů, ale také poskytování informací a poradenství ke zlepšení stavu na úseku BOZP.

2.2.5 Manipulace s materiálem

Cílem zadání hlavního úkolu „Bezpečnost vnitrozávodové dopravy – provoz manipulačních vozíků a dopravních prostředků a zařízení“ bylo zejména dodržování povinností vyplývajících ze zákona o inspekci práce v souladu s požadavky dalších předpisů, které stanovují podmínky pro BOZP při provozování vnitrozávodové dopravy a manipulace s materiálem a břemeny.

Kontroly v rámci úkolu byly zaměřeny především na:

- odbornou a zdravotní způsobilost zahrnující dokumentaci výrobce,
- návody k použití zařízení a určení osoby odpovědné za technický stav a provoz zařízení,
- vyhodnocení rizik včetně opatření k jejich minimalizaci, tzn. seznámení zaměstnanců s riziky a opatřeními a vzájemná informace o rizicích,
- provoz na účelových komunikacích, kde bylo vyžadováno předložení dopravního řádu, včetně označení komunikací pro pohyb osob, vozidel a manipulačních prostředků,
- užívání bezpečných a vhodných postupů při manipulaci s materiálem a břemeny včetně manipulace ruční.

Záměrem kontroly bylo vytvořit potřebný tlak na dodržování bezpečnostních předpisů v oblasti bezpečnosti vnitrozávodové dopravy včetně ruční manipulace s břemeny, a tím vytvořit předpoklady k postupnému snižování pracovní úrazovosti.

Oblastním inspektorátům práce bylo stanoveno ke kontrole minimálně 50 subjektů vykazujících zvýšenou úrazovost při provozování vnitrozávodové dopravy.

Nejčastěji porušené předpisy kontrolovaných subjektů :

- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí.

V rámci zadaného hlavního úkolu „Bezpečnost vnitrozávodové dopravy – provoz manipulačních vozíků a dopravních prostředků a zařízení“ bylo zkontrolováno celkem 523 subjektů, uděleno celkem 42 pokut v celkové výši 870.000 Kč.

Z výsledku kontrol v roce 2009 vyplynulo, že záměr provádět detailní kontroly při provozu vnitrozávodové dopravy - manipulačních vozíků a dopravních prostředků a zařízení, včetně manipulace s materiálem a břemeny, byl správný. Byly zjištěny závažné nedostatky, zejména v oblasti provozu a údržby zařízení, a také v oblasti zajištění školení obsluh sledovaných zařízení.

Úkol byl splněn všemi oblastními inspektoráty práce a přispěl ke zlepšení situace v dané oblasti.

2.2.6 Plynová a tlaková zařízení

Kontrolní činnost inspekce práce v oblasti tlakových zařízení byla v roce 2009 provedena v rámci hlavního úkolu „Dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu a údržbě plíněn a stabilních čerpacích stanic na zkapalněné uhlovodíkové plyny (LPG, CNG)“ a dalších regionálních úkolů, které uskutečnily oblastní inspektoráty práce podle místních podmínek.

Cílem kontrol u obchodních společností a podnikajících fyzických osob bylo:

- ověření systému vyhledávání rizik u těchto tlakových a plynových zařízení,
- seznamování zaměstnanců s těmito riziky, a tím zvýšení úrovně bezpečnosti práce v dané oblasti,
- plnění opatření k minimalizaci rizik spojených s provozem tlakových a plynových zařízení,
- zajištění bezpečnosti provozovaných zařízení, včetně provádění kontrol a revizí zařízení, a odstranění zjištěných nedostatků.

Kontrolované subjekty oprávnění příslušného druhu a rozsahu pro provozovanou činnost vlastnily, vyjma jednoho případu. Vyskytly se nedostatky v odborné způsobilosti obsluh PZ a TZ, jednalo se o nestanovení odpovědných osob za provoz PZ a TZ. Zaměstnanci, kteří přicházeli do styku s nebezpečnými látkami, byli v potřebném rozsahu seznámeni s účinky těchto látek, se způsoby, jak s nimi zacházet s ochrannými opatřeními, se zásadami první pomoci, s potřebnými asanačními postupy pro likvidaci poruch a havárií. U kontrolovaných subjektů nebyly zpracovány nebo aktualizovány v souladu se skutečným stavem jednotlivé

provozní řády, harmonogramy revizí a kontrol plynových a tlakových zařízení. Kontrolované subjekty v několika případech nezajistily, aby průmyslové rozvody a potrubní systémy byly chráněny proti korozi, dále pak nezajistily označení jednotlivých potrubí bezpečnostními značkami v závislosti na druhu, teplotě a směru dopravy látek. Zařízení pro skladování plynů byla zpravidla umístěna v dostatečně větraných prostorách. U zařízení byl dostatečný pracovní a manipulační prostor, umožňující bezpečně provádět všechny obvyklé pracovní operace včetně seřizování, údržby apod. Revizní a kontrolní lávky kolem kontrolovaných zařízení měly stanovené rozměry a nebyly v rozporu s projektovou dokumentací.

Na základě výše uvedených skutečností lze konstatovat, že jednotlivé kontroly přispěly u kontrolovaných subjektů k naplnění povinností dle právních předpisů, což mělo za následek minimalizaci rizik spojených s provozem plynových a tlakových zařízení. Na základě zjištěných poznatků lze konstatovat, že kontrolované subjekty si uvědomují možná rizika ohrožení jak vlastních zaměstnanců, tak i možného vzniku poruch na zařízení. K účinné prevenci z hlediska bezpečného provozu technických zařízení přispělo zcela určitě i poradenství, zejména u nových provozovatelů.

2.2.7 Elektrická zařízení

V oblasti vyhrazených elektrických zařízení byla hlavní kontrolní činnost prováděna v rámci kontroly systému BOZP v malých a středních podnicích, působících v rozličných oblastech průmyslu. Dále byla oblast EZ taktéž součástí kontrolní činnosti úkolů „Bezpečnost práce ve stavebnictví“, „Dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu a údržbě plnění a stabilních čerpacích stanic na zkapalněné uhlovodíkové plyny (LPG,CNG)“ a při integrovaných inspekcích podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.

Kontroly elektrických zařízení byly zaměřeny zejména na zajišťování bezpečného stavu technických zařízení, jejich elektrických částí nebo souvisejících rozvodů. Bylo kontrolováno plnění povinností provozovatelů při provádění pravidelné údržby zařízení, provádění kontrol a revizí. Pozornost byla věnována též vedení provozní dokumentace a zejména zpracovávání pracovních postupů pro bezpečné provádění prací na elektrických zařízeních v případech, kdy kontrolovaná osoba zhodnotila práci jako složitou s ohledem na hodnocení elektrického rizika.

Oblast vyhrazených elektrických zařízení ve smyslu vyhlášky ČÚBP č. 20/1979 Sb. byla zajišťována v rámci kontrolní činnosti systému prevence rizik v oblasti provozu elektrických zařízení:

- systém ochrany před úrazem elektrickým proudem,
- vedení provozní dokumentace,
- požadavky na odbornou způsobilost zaměstnanců,
- fyzický stav provozovaných elektrických zařízení (jištění, dimenzování obvodů atd.).

Mezi nejčastěji zjišťované nedostatky a závady u elektrických zařízení patřilo:

- neřešení hodnocení rizik při práci na elektrických zařízeních,
- neustanovení osoby odpovědné za elektrické zařízení,
- nestanovení lhůt a způsobů kontrol a revizí elektrických zařízení,
- nezajišťování revize elektrických zařízení, nářadí a spotřebičů,
- nevyhovující provedení resp. stav EZ s ohledem na vyskytující se vnější vlivy.

Na staveništích byly nejčastěji zjišťovány závady týkající se vnitřních rozvodů a pohyblivých přívodů (prodlužovacích kabelů), vedených k pracovnímu nářadí a stavebním mechanismům. Z této oblasti je z hlediska bezpečnosti práce jednoznačně největším problémem nedostatečná ochrana pohyblivých přívodů před mechanickým poškozením.

Při kontrolách požadavků nařízení vlády č. 406/2004 Sb. kontrolované subjekty nejčastěji nezajistily, aby označení místa vstupu do prostorů s nebezpečím výbuchu bezpečnostními značkami výstrahy s černými písmeny EX označujícími "nebezpečí - výbušné prostředí". Dále pak velice často nezajistily, aby písemná dokumentace o ochraně před výbuchem byla zpracována v návaznosti na výsledky posuzování rizika výbuchu. V mnoha případech písemná dokumentace o ochraně před výbuchem nesplňovala některé povinnosti, např. identifikaci nebezpečí, posouzení rizika, přijetí preventivních a ochranných opatření, klasifikaci prostorů.

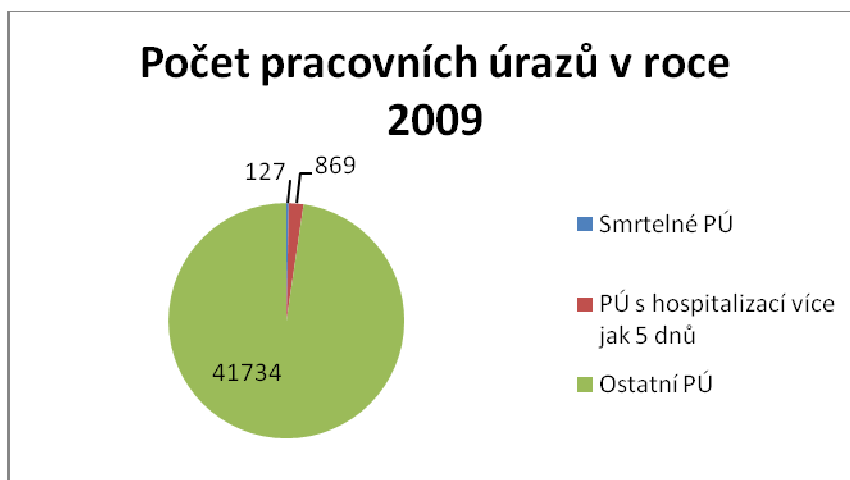
2.2.8 Výsledky kontrolní činnosti v oblasti prevence závažných havárií

V roce 2009 proběhla pravidelná integrovaná inspekce na základě požadavků zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, ve vybraných objektech nebo zařízeních, v nichž jsou umístěny nebezpečné chemické látky.

Integrovanou inspekci podle zákona o prevenci závažných havárií provedly oblastní inspektoráty práce společně s ostatními orgány státní správy podle plánu vypracovaného Českou inspekcí životního prostředí. Inspektoři oblastních inspektorátů práce prováděli kontroly podle předem připravených kontrolních seznamů. Bylo provedeno 116 kontrol, z toho 25 u subjektů skupiny A, 91 u subjektů skupiny B. Počet 419 zjištěných porušení plnění povinností měl oproti roku 2008 sestupný trend. Tato skutečnost jenom potvrdila význam pravidelně prováděných inspekcí ve vybraných subjektech. Nejvíce zjištěných nedostatků bylo u vyhrazených technických zařízení, a to celkem 105. V dalších 84 případech bylo zjištěno, že konstrukční uspořádání pracovišť bylo provedeno tak, že nebyla zajištěna bezpečnost a zdraví osob. Nedostatky při ochraně proti výbuchu, byly zjištěny v 41 případech. Byly uděleny 2 pokuty v souhrnné výši 30.000 Kč. V roce 2009 nedošlo k žádné závažné havárii způsobené vybranými nebezpečnými látkami. Přijatá opatření po provedených kontrolách účinně přispívají k prevenci závažných havárií.

2.2.9 Kontrola příčin a okolností pracovních úrazů

V roce 2009 obdržela inspekce práce 42 730 záznamů o vzniku pracovního úrazu. Z toho bylo 127 pracovních úrazů smrtelných a 869 pracovních úrazů s hospitalizací delší než 5 dnů. Kontrola příčin a okolností vzniku pracovních úrazů byla oblastními inspektoráty práce prováděna u 342 pracovních úrazů. Počet a rozdělení pracovních úrazů v roce 2009 uvádí následující graf.

2.2.10 Program „Bezpečný podnik“

Poznatky z implementace programu dokládají, že u těchto subjektů dochází ke zvyšování úrovně BOZP, úrovně kultury práce a pracovní pohody, a tím i k plnění požadavků „Nové strategie ES v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“.

Při kontrolní činnosti oblastní inspektoráty práce ověřily splnění všech požadavků programu, které se na žadatele vztahují, s ohledem na konkrétně vykonávané činnosti. Inspektoři mimo jiné posuzovali, zda tyto subjekty plní požadavky programu týkající se poskytování potřebných informací zaměstnancům a zda jejich znalosti ověřují v rozsahu přiměřeném vykonávaným činnostem.

V roce 2009 došlo k přepracování Zásad postupů orgánů inspekce práce při realizaci programu „Bezpečný podnik“ a příručky „Bezpečný podnik – Systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“ s aktualizovaným kontrolním seznamem. Změny odrážejí nové požadavky na systémy řízení BOZP (ČSN OHSAS 18001:2008), platné právní předpisy pro oblast bezpečnosti práce a technických zařízení s cílem snížení pracovní úrazovosti. Rovněž byla navázána spolupráce s Ředitelstvím České inspekce životního prostředí při poskytování jejich vyjádření pro právní subjekt, který požádal o účast na programu „Bezpečný podnik“.

V roce 2009 bylo vydáno osvědčení „Bezpečný podnik“ celkem 19 společnostem. Oblastní inspektoráty práce provedly v roce 2009 kontroly právních subjektů, které podaly žádost o ověření shody zavedeného systému řízení BOZP a každoroční následné kontroly, a to v celkovém počtu 53. Pokud byly v průběhu kontroly zjištěny neshody v systému řízení BOZP, byly projednány se zástupci vedení a odstraněny v termínu do konce prověrky. Inspektoři oblastních inspektorátů práce poskytovali právním subjektům, které projeví zájem o účast na programu „Bezpečný podnik“ poradenství, vyplývající ze zákona o inspekcii práce.

Inspektoři hodnotili přístup managementu k plnění požadavků programu u kontrolovaných subjektů kladně s tím, že se většině subjektů podařilo udržet pracovní úrazovost na nízké úrovni. Ze strany oblastních inspektorátů práce byla konstatována dobrá připravenost k zavedení systému řízení BOZP, zejména u těch subjektů, které využily předchozí konzultace s garanty programu na oblastních inspektorátů práce.

Přístup subjektů k plnění požadavků programu závisí do značné míry na jejich informovanosti o programu Bezpečný podnik ze strany jednotlivých oblastních inspektorátů práce. V souvislosti s tím se osvědčuje postup inspektorů, kteří provádějí informativní konzultace

pro management organizací v rámci poradenské činnosti v případě, kdy management subjektu projeví zájem o účast na programu.

V roce 2009 bylo předáno osvědčení „Bezpečný podnik“ následujícím právním subjektům:

ČEPRO, a. s. Pražská teplárenská a.s.	OIP 3.00
SYNTHOS Kralupy a. s. SPOLANA a. s. Energotrans, a. s.	OIP 4.00
Kostelecké uzeniny a. s.	OIP 5.00
Plzeňská teplárenská, a. s.	OIP 6.00
ČEZ Distribuce, a. s. BIS Czech s. r. o.	OIP 7.00
Isolit-Bravo, spol. s r. o. Správa a údržba silnic Pardubického kraje Tractebel Engineering a. s.	OIP 8.00
Fatra, a. s. KOVOKON Popovice s. r. o. MP Krásno, a. s.	OIP 9.00
Siemens Elektromotory s. r. o., závod Frenštát pod Radhoštěm Vesuvius Solar Crucible, s. r. o. Biocel Paskov a. s. VOKD, a. s.	OIP 10.00

3. Výzkumná činnost

Výzkumný ústav bezpečnosti práce zpracoval v roce 2009 Rozbor pracovní úrazovosti za rok 2008 a materiál Náklady a ztráty vyplývající z pracovních úrazů a nemocí z povolání za rok 2008, které jsou přínosem k posuzování rozložení pracovních úrazů po regionech a oborech ekonomických činností včetně rozboru příčin vzniku pracovních úrazů a v neposlední řadě i vlivu pracovních úrazů na celkovou ekonomiku státu.

4. Informační systém Státního úřadu inspekce práce

Rozvoj informačního systému SÚIP byl realizován na základě evidovaných požadavků SÚIP a oblastních inspektorátů a závěrů pravidelných kontrolních dnů tvorby informačního systému.

V oblasti plánování kontrol programu činnosti byla připravena analýza potřeb, zpracován návrh číselníku odborností inspektorů, první verze plánování následných kontrol v rámci ISD a podklady k návrhu plánovacího listu k dalšímu připomínkování a úpravám.

Bylo připraveno „Elektronické podání pracovního úrazu“ a „Elektronické podání podnětu“. K dalšímu využití bude přistoupeno až po rozhodnutí o inovaci informačního systému, u pracovního úrazu rovněž vzhledem k předpokládaným změnám legislativy po vydání nového nařízení vlády.

Podle požadavků odborů inspekce SÚIP i oblastních inspektorátů práce byly nově vytvořeny a zpřístupněny na Portálu ISD evidence „Oznámení o zahájení stavby“, „Další dohodnutá práce přesčas ve zdravotnictví“, „Bezpečnostní dokumentace“. Zároveň byly provedeny požadované změny v modulech „Podněty“ a „Spisová služba“. V reakci na potřebu práce s Informačním systémem datových schránek byl doplněn modul „Spisová služba“ o možnost ukládání i odesílání datových zpráv.

Na základě výsledků externího zhodnocení současného informačního systému i na základě vlastních dosavadních poznatků bylo přistoupeno k některým úpravám dále uvedeným, byla dopracována provozní dokumentace a rovněž bylo k výsledkům externí kontroly přihlíženo při přípravě podkladů pro další inovaci informačního systému SÚIP.

Z důvodu legislativních změn od roku 2005 s cílem dosáhnout shody číselníků a terminologie informačního systému se současnou legislativou byly aktualizovány číselníky informačního systému. Byla zpracována analýza, opraveny položky číselníků informačního systému týkající se zejména pracovních úrazů a zrušeny duplicitní položky. Číselník „Odvětví činnosti-OKEČ“ byl nahrazen mezinárodním číselníkem „CZ-NACE“.

Odbor informatiky dále aktualizoval stránky intranetu a internetové prezentace www.suip.cz. Aktualizace internetu a intranetu probíhá průběžně podle požadavků.

Byl zajišťován:

- technický provoz portálů a návrh technologií,
- další vývoj obou portálů v návaznosti na moderní trendy informačních technologií,
- vkládání a aktualizace příspěvků internetu.

Ve druhé polovině roku 2009 byla zahájena příprava změn obou portálů. Pro intranetový portál bylo vybráno řešení postavené na technologii MS SharePoint Server 2007, které nejen nahradí stávající intranetový portál, ale umožňuje oprávněným uživatelům přímo a jednoduše publikovat informace, sdílet dokumenty, jednoduše centralizuje dokumenty přístupné všem uživatelům a má přímou vazbu na elektronickou poštu a ostatní produkty od společnosti Microsoft.

Od listopadu 2009 byl tak postupně připravován nový intranetový portál Microsoft Sharepoint dostupný v internetovém prohlížeči na adrese „intraWeb“. Byl vytvořen vzhled a rozdělení obsahu intranetového portálu dle potřeb jednotlivých odborů SÚIP a oblastních inspektorátů. Systém byl naimplementován, byl zahájen převod dokumentů z původního intranetu na nový. Po seznámení a proškolení uživatelů Státního úřadu inspekce práce i oblastních inspektorátů práce se způsobem práce a po převodu všech dat bude v roce 2010 portál postupně uveden do plného provozu.

Internetový portál „www.suip.cz“ byl přesunut na nový server umístěný u poskytovatele internetových služeb OpavaNet. V současné době probíhá projekt vytvoření nového vzhledu internetových stránek systému Státního úřadu inspekce práce. Konečné rozhodnutí o způsobu provozování internetového portálu (hosting, housing) se předpokládá v roce 2010 v návaznosti na spuštění nové internetové prezentace.

K jednoduchému získávání správných informací u často se opakujících dotazů byly zpracovány tzv. předdefinované dotazy datového skladu Metacube a umístěny v systému

Metacube Explorer, byl zpracován podrobný manuál k použití těchto dotazů. Předdefinované dotazy by měly odstranit různý přístup uživatelů k získávání požadovaných dat.

Dále byl rozvíjen datový portál, který obsahuje pro vybrané statistiky a přehledy k hlavním úkolům BOZP a PVP připravené sestavy s aktuálními údaji a který kromě toho umožňuje snadné, jednoduché a návodné vyhodnocování požadovaných údajů. Například pro účely zasílání informací úřadům práce bylo do datového portálu doplněno vyhodnocování přehledu pokut

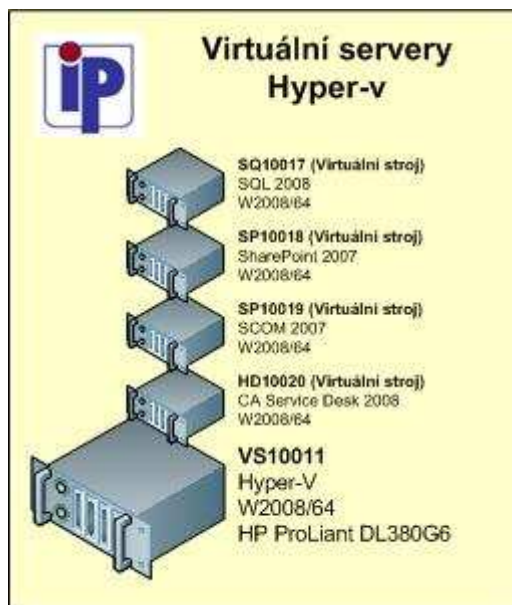
- po nabytí právní moci ve dvou verzích: za aktuální rok – všechny pokuty,
- s možností zadání data – rozdíl od posledního zaslání.

Datový portál Státního úřadu inspekce práce byl předveden na poradách systému Státního úřadu inspekce práce i oblastních inspektorátů práce. Lze zde zpracovávat dotazy, přehledy, vyhodnocovat a vyhledávat data všemi uživateli intranetu, na rozdíl od úzké skupiny uživatelů MetaCube.

V rámci implementace internetové telefonie systému Státního úřadu inspekce práce byl zaveden zkušební provoz na jednotlivých lokalitách, v roce 2010 se předpokládá plné zavedení systému.

Přístup uživatelů do počítačové sítě Státního úřadu inspekce práce je řízen speciálním bezpečnostním systémem Microsoft Active Directory, který ověřuje uživatele přihlašující se k síti, přiděluje přístupová práva k souborům, tiskárnám a řídí provoz síťových zařízení. Uživatel bez přidělených oprávnění se k síti nepřihlásí. V informační infrastruktuře Státního úřadu inspekce práce je od poloviny roku 2009 v provozu jeho nejmodernější dostupná verze 2008, která mimo jiné umožňuje uživatelům v jednotlivých lokalitách (SÚIP, OIP 3.00, OIP 10.00, regionální kanceláře RK06 – RK10) místní přihlášení a práci i při výpadku spojení s infrastrukturou SÚIP.

Ve snaze o minimalizaci počtu fyzických serverů v systému SÚIP byly virtualizovány servery Státního úřadu inspekce práce v lokalitách OIP 4.00 a OIP10.00. Virtualizace je technologie, která umožňuje na jednom fyzickém počítači – serveru provozovat několik tzv. virtuálních serverů, které se navenek jeví jako fyzické počítače. Tento systém přináší mnohé výhody, především snížení nákladů na nákup serverových stanic a snížení nákladů na energii (nemá žádné fyzické součásti spotřebovávající energii). Jedním z virtualizovaných serverů je například nový intranetový portál Sharepoint (neboli Intraweb).

Od prosince 2009 je veškerý provoz v sítích SÚIP monitorován nástrojem MS System Center Operation Manager 2007, což je špičkový produkt pro centrální sledování provozu sítí. Mezi jeho hlavní výhody patří sledování zátěže vybraných zařízení od serverů a pracovních stanic PC až po jednotlivé komponenty – pevné disky, procesory apod. Lze jím také sledovat programové vybavení – operační systémy a vybrané aplikace. Jeho nasazení si vyžádal již poměrně velký rozsah naší sítě s mnoha servery, stanicemi a ostatními prvky.

Všechna síťová rozhraní v rámci rozlehlé sítě SÚIP byla osazena akcelerátory síťového provozu s centrální správou od společnosti Riverbed. Hlavním přínosem technologie je optimalizace a několikanásobné zrychlení přenosu dat mezi lokalitami, což například umožňuje přístup pro účetní a mzdovou agendu z inspektorátů. Výsledky provozních testů optimalizovaného provozu byly vyhodnoceny, zpracovány a předány jak vedení SÚIP tak i zástupcům MPSV na poradě informatiků.

Na základě výsledků externího prověření zabezpečení informací ISMS i vlastních dosavadních zkušeností a dalšího externího zhodnocení bylo přistoupeno k instalaci helpdeskového produktu CA ServiceDesk. Cílem je sjednotit pracovní postupy operací v informačním systému SÚIP, zejména pak

- operace v rámci Active Directory,
- uplatňování požadavků na informační systém,
- hlášení a odstraňování poruch,
- vytvořit znalostní databázi.

System byl nainstalován a naimplementován, v současné době probíhá testování provozu.

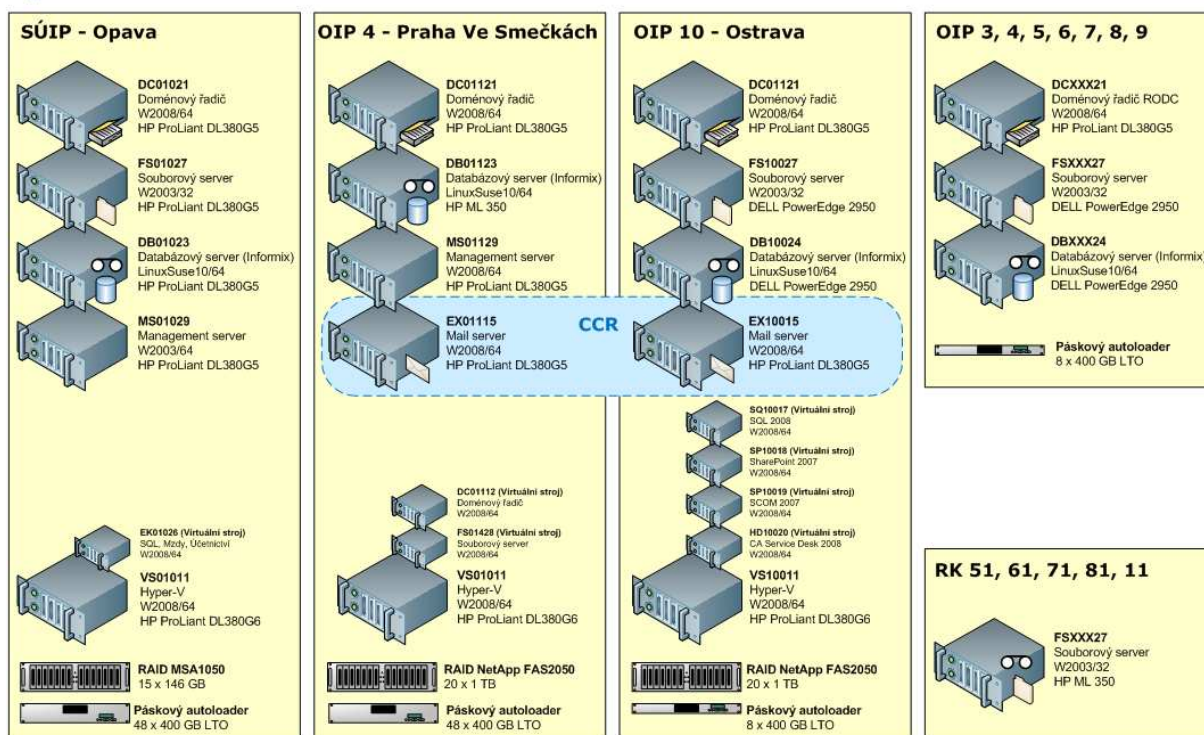
Provoz elektronické pošty SÚIP byl zajišťován systémem Microsoft Exchange, který byl inovován na zatím nejvyšší verzi 2007. Zároveň byl přesunut na nové výkonnější servery a dostupnost poštovních služeb byla zkvalitněna pomocí dvou serverů pracujících současně (technologie Cluster Continuous Replication). Součástí tohoto řešení je nový systém archivace pošty.

Od druhé poloviny roku 2009 probíhala testování a příprava širšího nasazení 32 i 64 bitových verzí nového operačního systému Windows 7 Professional.

Pro účely zálohování dat serverů všech 9 lokálních počítačových sítí oblastních inspektorátů práce byl postupně instalován nový jednotný systém zálohování Data Protector od společnosti Hewlett Packard s možností pravidelného zálohování dat na magnetickou pásku i na pevné disky v diskovém poli. Pro tento účel byla pořízena 2 disková pole NetApp FAS 2050 s kapacitami 20x1 TB s možností rozšíření a vzájemnou replikací dat. Tato pole jsou základním úložným prostorem a spolu s další instalovanou technikou tvoří hardwarový základ pro nový informační systém. Implementované programové vybavení MS SharePoint, MS SCOM, CA ServiceDesk tvoří softwarový základ pro nový informační systém.

Servery ve WAN SÚIP

5. Šetření stížností

Stížnosti na postup inspektorátů při výkonu kontroly

Státní úřad inspekce práce obdržel v roce 2009 celkem 79 stížností. Byly podány kontrolovanými subjekty nebo podatelci podnětů ke kontrole (většinou zaměstnanci kontrolovaných subjektů). Stížnosti poukazovaly na skutečnosti, týkající se nespokojenosti stěžovatelů s postupem oblastních inspektorátů práce – se zahájením či průběhem kontroly, s procesní stránkou kontroly, s výsledky (závěry) kontroly, s uložením pokuty, s absencí řešení (nebo dostatečností způsobu) všech aspektů původního podnětu. Drtivá většina stížností byla vyhodnocena jako nedůvodná. V 5 případech byla zjištěna částečná důvodnost stížnosti. Dalším postupem se orgány inspekce práce snažily zjednat nápravu.

Nejčastěji se stěžovatelé domnívají, že činností orgánů inspekce práce se domohou snáze svých práv, než cestou soudní.

Stížnosti podané proti osobám inspektorů

Stížnosti obsahovaly podezření na nevhodné chování inspektora, jeho zaujatost, porušení povinností, přístup při provádění kontroly. Jednalo se o stížnosti na kontroly provedené na základě podnětů, ale i podle plánu kontrolní činnosti. Jednalo se o 17 stížností, z nichž 11 bylo vyhodnoceno jako nedůvodné, 5 stížností jako částečně důvodné (jednání inspektorů bylo řešeno v souladu se zákoníkem práce), v jednom případě stěžovatelka vzala svou stížnost zpět.

6. Výchova a vzdělávání zaměstnanců orgánů inspekce práce

6.1 Vzdělávání inspektorů

Odborné semináře představují interní formu vzdělávání v systému orgánů inspekce práce. Jedná se o tematicky zaměřené semináře, které se pořádají v rámci určité specializace (např. zdvihací zařízení, náhrada mzdy v době pracovní neschopnosti apod.), a to v návaznosti na změny legislativy v dané oblasti nebo v souvislosti se zaměřením hlavních úkolů kontrolní činnosti na daný rok.

Obsahem odborných seminářů v roce 2009 tedy bylo seznámení s novými předpisy a metodické proškolení inspektorů o tom, jakým způsobem vést kontrolní činnost v konkrétní oblasti a jak zpracovat výsledky této kontrolní činnosti.

6.1.1 Odborné semináře inspektorů za oblast BOZP

V roce 2009 proběhlo dvanáct odborných seminářů, které byly organizačně zajištěny ve spolupráci s IVBP, popř. kanceláří generálního inspektora Státního úřadu inspekce práce (dále SÚIP), a byly zaměřeny na problematiku:

- dopravy,
- manipulace s materiálem a skladování,
- elektrotechniky,
- nakládání s chemickými látkami,
- práce ve výbušném prostředí,
- prevence havárií (dva semináře),
- zdvihacích zařízení,
- stavebnictví,
- tlakových zařízení,
- plynových zařízení,
- programu „Bezpečný podnik“.

6.1.2 Odborné semináře inspektorů za oblast pracovních vztahů a podmínek

V roce 2009 proběhlo šest odborných seminářů, které byly organizačně zajištěny odborem pracovních vztahů a podmínek, popř. kanceláří generálního inspektora SÚIP, ve spolupráci s IVBP a byly zaměřeny na problematiku:

- náhrady mzdy v době pracovní neschopnosti od 1. 1. 2009 a souvisejících úkolů zaměstnavatelů,
- ochrany osobních práv zaměstnance,
- provádění kontrol u zaměstnavatelů poskytujících ubytovací a stravovací služby,
- provádění kontrol u zaměstnavatelů podnikajících v maloobchodu,
- pracovní doby řidičů v silniční dopravě,
- agentur práce, vysílání pracovníků a zaměstnávání cizinců.

Dva z těchto odborných seminářů se uskutečnily opakovaně (každý dvakrát) z důvodu postupného proškolení všech inspektorů specializace PVP na všech pracovištích inspekce práce, a to seminář k problematice náhrady mzdy v době pracovní neschopnosti a seminář na téma ochrany osobních práv zaměstnance.

6.1.3 Ostatní odborné semináře

V roce 2009 proběhlo sedm odborných seminářů, které byly organizačně zajištěny kanceláří generálního inspektora, popř. příslušnými odbory SÚIP či ve spolupráci s Institutem výchovy bezpečnosti práce v Brně, a byly zaměřeny na problematiku:

- komunikačních dovedností, asertivity a jemných dovedností (čtyři semináře – pro inspektory-čekatele a pro inspektory Oblastního inspektorátu práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj),
- soudobých trendů v informatice,
- public relations a mediálních vztahů,
- programu MS PowerPoint 2007 (dva semináře).

6.2 Výchova a výcvik nových inspektorů-čekatelů

Odborný inspektorský kurz je další formou interního vzdělávání v systému orgánů inspekce práce. V roce 2009 se vystřídaly dva běhy odborného inspektorského kurzu.

Začátkem roku pokračoval I. běh odborného inspektorského kurzu 2008/2009, který byl zahájen v předchozím roce 2008 (15. 9. 2008) a byl ukončen 27. 2. 2009. Závěrečnou inspektorskou zkoušku složilo úspěšně 16 inspektorů-čekatelů. Tento běh odborného inspektorského kurzu proběhl v prostorách IVBP v Brně.

I. běh odborného inspektorského kurzu v roce 2009 byl zahájen 7. 9. 2009. Počínaje tímto během bylo konání odborného inspektorského kurzu přesunuto z Brna do Opavy. Do konce roku 2009 se uskutečnilo šest zácvikových týdnů teoretické výuky, běh bude pokračovat v roce 2010.

6.3 Další vzdělávání zaměstnanců orgánů inspekce práce

6.3.1 Aktualizační školení

Účast zaměstnanců orgánů inspekce práce na jednorázových seminářích a školeních pořádaných různými vzdělávacími agenturami byla také v roce 2009 motivována cílem průběžně se seznamovat s aktuálními informacemi v daném oboru.

Zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce také navštěvovali kurzy pořádané Institutem státní správy pro předsednictví České republiky v Radě Evropské unie, který působí v rámci Ministerstva vnitra ČR a zajišťuje vzdělávání v souladu s usnesením vlády č. 1542 ze dne 30. listopadu 2005 o Pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech.

6.3.2 Jazyková příprava

V roce 2009 pokračovala výuka cizích jazyků pro vybrané zaměstnance Státního úřadu inspekce práce s ohledem na možnou účast zaměstnanců na pracovních jednáních v zahraničí a na jednáních v souvislosti s přípravou na předsednictví ČR v Radě EU. Výuka probíhala na jednotlivých pracovištích dle sjednaných podmínek.

6.3.3 Školení informačních technologií

Zaměstnanci jednotlivých odborů Státního úřadu inspekce práce byli v roce 2009 proškoleni systémovým specialistou firmy AutoCont v uživatelských dovednostech souvisejících se zavedením nové vnitřní intranetové sítě postavené na technologii Sharepoint.

Inspektoři odboru bezpečnosti práce absolvovali školení o možnostech vytváření přehledů, sestav a o vyhodnocování informací na datovém Portálu ISD. Možnost seznámení zaměstnanců s datovým portálem využily také další tři oblastní inspektoráty.

Dále se v roce 2009 uskutečnilo školení v aktivaci, administraci a nastavení informačního systému datových schránek a nastavení spolupráce s modulem podatelny informačního systému (dále IS), které bylo určeno informatikům jednotlivých pracovišť inspekce práce.

Dále byli v používání informačního systému datových schránek a autorizované konverze proškoleni určení zaměstnanci (oprávněné osoby), kteří byli také seznámeni s úpravami modulu spisové služby IS v souvislosti s provozem datových schránek.

Zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce zabývající se evidencí majetku byli v roce 2009 proškoleni v používání čárového kódu pro identifikaci a automatickou evidenci majetku.

Řada školení zaměstnanců v oblasti informačních technologií se uskutečnila také v souvislosti s rozšířením a inovacemi programu sběru dat.

7. Publicita inspekce práce

7.1 Osvěta a propagace

Program osvěty a propagace inspekce práce na rok 2009 vycházel z kompetencí zákona o inspekci práce, a z cílů Národní politiky BOZP.

Osvěta a propagace byla realizována na základě národního programu osvěty a propagace v systému orgánů inspekce práce a v návaznosti na regionální projekty osvěty a propagace jednotlivých oblastních inspektorátů práce v následujících oblastech:

1. v oblasti vztahu k hromadným sdělovacím prostředkům,
2. v oblasti vztahu k veřejnosti,
3. v oblasti veletrhů a výstavnictví,
4. v oblasti spolupráce s ostatními organizacemi.

7.1.1 Publicita v hromadných sdělovacích prostředcích

Zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce podávali v odpovídajícím rozsahu a se zřetelem na zákonné možnosti informace k aktuálním otázkám z činnosti orgánů inspekce práce zástupcům médií celostátního i regionálního formátu (denní tisk, odborné časopisy, rozhlas, televize).

V průběhu roku bylo vydáno a rozesláno hromadným sdělovacím prostředkům několik tiskových zpráv:

- dvě tiskové zprávy k zasedání výboru SLIC (poradního výboru Evropské komise) v rámci předsednictví ČR v Radě EU (vydány k 11. 5. 2009 a k 9. 6. 2009),
- tisková zpráva k předávání certifikátů „Bezpečný podnik“ zástupcům firem, které splnily požadavky stejnojmenného programu (vydána k 20. 10. 2009).

Příspěvky zaměstnanců věnované aktuální problematice nových právních úprav a jejich aplikace v praxi inspekce práce nebo informující o výsledcích kontrolní činnosti byly publikovány v odborném tisku. Zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce dále zpracovávali příspěvky do pravidelné rubriky „Inspekce práce“ v měsíčníku Práce a sociální politika, který vydávalo Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Ve spolupráci s Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i. a Ministerstvem práce a sociálních věcí vyšla v roce 2009 čtyři čísla Zpravodaje Státního úřadu inspekce práce.

Vedle interní distribuce pro potřeby orgánů inspekce práce a Ministerstva práce a sociálních věcí byl Zpravodaj distribuován také Českomoravské komoře odborových svazů, popř. dalším odborovým organizacím, Kanceláři veřejného ochránce práv, Policii ČR, Institutu výchovy bezpečnosti práce, stejně jako dalším institucím, knihovnám a individuálním zájemcům. V nákladu 1 500 ks tvořil Zpravodaj středovou přílohu čtvrtletníku Inovace. Byl také k dispozici zájemcům na propagačních akcích, veletrzích apod. V elektronické podobě byla všechna čtyři čísla, stejně jako plné verze krácených příspěvků, zveřejněna na webových stránkách Státního úřadu inspekce práce (www.suip.cz) a Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v. v. i. (www.bozpinfo.cz), odkaz na Zpravodaj byl umístěn na webových stránkách českého Focal Pointu (http://osha.mpsv.cz/publications/bozp_casopisy.php).

7.1.2 Publicita ve vztahu k veřejnosti

V roce 2009 byla v elektronické podobě na CD-ROM vydána Zpráva o činnosti Státního úřadu inspekce práce za rok 2008 a Roční souhrnná zpráva o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce za rok 2008. Zprávy byly rovněž zveřejněny na webových stránkách www.suip.cz.

Státní úřad inspekce práce vydal knižně soubor prezentací a příspěvků účastníků tzv. tematického dne, který se uskutečnil v rámci plenárního zasedání poradního výboru Evropské komise SLIC (Senior Labour Inspectors' Committee – Výbor vrchních inspektorů práce) a v rámci předsednictví ČR v Radě EU. Publikace „SLIC THEMATIC DAY“ byla určena jak účastníkům celoevropského jednání, tak i širší odborné veřejnosti.

Zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce u příležitosti 40 let činnosti dnes označované jako inspekce práce zpracovali publikaci „Inspekce práce v České republice“, která byla vydána v roce 2009 pod patronací Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v rámci českého předsednictví v Radě EU.

Ve spolupráci s Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i. zpracovali zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce soubor jedenácti informačních materiálů pojednávajících o aspektech bezpečnosti práce při různých činnostech (např. používání rozličných osobních ochranných prostředků či bezpečnost práce při ruční manipulaci s materiálem a břemeny). Dále byl v návaznosti na legislativní změny aktualizován soubor devíti informačních materiálů z oblasti pracovních vztahů a podmínek. Tyto materiály byly v elektronické podobě zveřejněny na webových stránkách Státního úřadu inspekce práce a Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v. v. i., v tištěné podobě pak byly distribuovány na oblastní inspektoráty

práce k využití v rámci poradenství, konzultací, inspekční činnosti atd. za účelem rozšíření informací mezi širokou veřejnost. Informační materiály z oblasti pracovních vztahů a podmínek byly přeloženy do angličtiny, polštiny a ukrajinštiny a překlady zveřejněny v elektronické podobě na výše uvedených webových stránkách.

Na pracovištích Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce v roce 2009 probíhala propagační a osvětová činnost v rámci bezplatného poskytování základních informací a poradenství zaměstnancům a zaměstnavatelům. Poradenské služby byly poskytovány telefonicky, písemně, při osobních návštěvách i při vlastním provádění inspekce. Oblastní inspektoráty práce plnily roli poradního a kontrolního orgánu vůči firmám usilujícím o splnění požadavků programu na zavedení systémového řízení BOZP v podniku a o získání certifikátu „Bezpečný podnik“. V roce 2009 byl certifikát „Bezpečný podnik“ slavnostně předán zástupcům 19 firem, které dostaly požadavkům programu.

7.1.3 Veletrhy a výstavnictví

Zástupci orgánů inspekce práce se na přelomu srpna a září 2009 zúčastnili mezinárodní výstavy Země živitelka v Českých Budějovicích a v září roku 2009 byli účastní mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně. Naši zaměstnanci se zde podíleli na propagaci činnosti orgánů inspekce práce a zajištění provozu výstavního stánku.

7.1.4 Spolupráce s ostatními organizacemi

V roce 2009 pokračovala spolupráce s ABF, a. s. na zajištění Soutěže učňů stavebních oborů (SUSO). Inspektoři inspekce práce byli zastoupeni v hodnotitelských komisích regionálních kol 13. ročníku soutěže pro školní rok 2008/2009.

Při zajišťování osvětové a propagační činnosti Státní úřad inspekce práce spolupracoval s Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i. v Praze, při zajišťování vzdělávacích akcí zejména s Institutem výchovy bezpečnosti práce v Brně a Institutem státní správy pro předsednictví České republiky v Radě Evropské unie.

Údaje z kontrolní činnosti Státního úřadu inspekce práce byly v roce 2009 průběžně poskytovány orgánům státní správy (Policii ČR, Cizinecké policii ČR, úřadům práce), veřejné správy (městským úřadům), kanceláři veřejného ochránce práv, hasičským záchranným sborům atd. v rámci spolupráce při provádění kontrolní činnosti, a to včetně informací o připravovaných legislativních opatřeních.

Zaměstnanci oblastních inspektorátů práce byli členy poradních sborů v rámci spolupráce s úřady práce. Lektorsky zajišťovali přednášky z oblasti BOZP či pracovněprávních vztahů pro odborové svazy, regionální hospodářské komory, městské úřady atd. Spolupracovali při tvorbě odborných školicích materiálů.

7.2 Poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb.

V souladu s ustanoveními § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, předložil Státní úřad inspekce práce zprávu ke své činnosti v oblasti poskytování informací za rok 2009:

- počet podaných žádostí o informace – 8,
- počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti – 5,
- počet podaných odvolání proti rozhodnutí – 4,
- opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace – 0,
- přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními – 0,
- výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence – 0,
- počet stížností podaných podle § 16a (stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace) – 0,
- další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona:

Informace dle ustanovení § 5 zákona č. 106/1999 Sb. byly zveřejňovány v elektronické podobě na internetových stránkách Státního úřadu inspekce práce, v listinné podobě pak na pracovištích Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce.

Dotazy občanů, institucí a novinářů na informace byly zodpovídaný v průběhu celého kalendářního roku. Tyto požadavky se vyřizovaly v rámci bezplatného poskytování základního poradenství, spolupráce s orgány státní a veřejné správy či spolupráce s jinými institucemi, v rámci propagace činnosti inspekce práce či osvěty v oblasti pracovního práva a v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a nebyly zařazovány do evidence žádostí o informace podle výše zmiňovaného zákona.

8. Mezinárodní spolupráce v systému SÚIP

8.1 Mezinárodní spolupráce SÚIP

8.1.1 Výbor vrchních inspektorů práce (SLIC)

Do funkce zástupce za Českou republiku, který se zúčastňuje plenárních zasedání tohoto Výboru (2x ročně) byl jmenován v roce 2007 na nové období generální inspektor Mgr. Ing. Rudolf Hahn, který zastupuje Státní úřad inspekce práce a MUDr. Anežka Sixtová, která zastupuje Ministerstvo zdravotnictví. Účast ČR v tomto Výboru je nutná, neboť ČR je jedním ze členských států EU. Tento Výbor je poradním orgánem Evropské komise.

Plenární zasedání se uskutečnilo:

- 28. – 29. 5. 2009 v Praze
- 23. – 24. 11. 2009 ve Stockholmu (Švédsko)

Na každém plenárním zasedání jsou projednávány kampaně, které by bylo vhodné zavést nebo rozšířit za účelem osvěty BOZP, např. Kampaň na hodnocení nebezpečných látek na pracovištích pro rok 2010. Dále se projednávají zprávy z pracovních skupin, vyhodnocení systémů národních inspekcí práce a navrhování kandidátů pro hodnocení národních inspekcí práce – podrobný obsah zasedání je součástí cestovních zpráv vyvěšených na intranetu.

Na plenárním zasedání ve Stockholmu bylo potvrzeno hodnocení systému inspekce práce v ČR v roce 2010 Evropskou komisí.

Národní inspektorát členského státu EU předkládá Výboru SLIC roční zprávu o své činnosti. SÚIP zaslal svou zprávu za rok 2008 v angličtině 24. 7. 2009.

8.1.2 Pracovní skupiny Výboru SLIC

Pracovní skupiny jsou sestavovány na základě potřeb Výboru SLIC. V roce 2009 SÚIP působil (nadále působí) v těchto pracovních skupinách a v tomto obsazení:

- ENFORCEMENT (Prosazování): Ing. Jaromír Elbel - OIP 4.00 (účast na jednáních 24. 2. a 15. 10. 2009),
- CHEMEX (zabývá se prosazováním nařízení REACH = Nařízení Evropského parlamentu a Rady o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek): Ing. Milan Řeháček – OIP 8.00 (účast na jednání 13. 5. – 14. 5. 2009),

- MACHEX (zabývá se strojním zařízením): Ing. Milan Jankovič – OIP 10.00.

Účastníci těchto prac. skupin se alespoň jednou za rok zúčastní jednání své pracovní skupiny.

8.1.3 Plenární zasedání a tematický den SLIC v ČR

Jednou z nejdůležitějších a nejvýznamnějších mezinárodních událostí, která se stala v roce 2009, bylo konání **56. plenárního zasedání a tematického dne Výboru vrchních inspektorů práce (SLIC) v Praze ve dnech 28. – 29. května.**

Akci v rámci předsednictví ČR Radě EU připravoval SÚIP ve spolupráci s MPSV a Evropskou komisí EU.

Tématem tzv. tematického dne bylo „Snižování pracovní úrazovosti a nemocí z povolání s ohledem na strategii společenství na období 2007 až 2012 – Role a aktivity národních inspekcí práce“.

Tato mezinárodní akce byla hodnocena zahraničními účastníky jak z pohledu organizace, tak z pohledu obsahu programu (hlavně diskuse v pracovních skupinách tematického dne), velmi kladně.

8.1.4 CIRCA – Knowledge Sharing Site

CIRCA je informační systém Výboru SLIC, který slouží pro vyhledání příslušných informací, které se týkají plenárních zasedání SLIC, pracovních skupin, a jiných informací.

Knowledge Sharing Site (sdílení informací a zkušeností) je internetová stránka informačního systému CIRCA, kam členské státy zasílají své dotazy, jak řeší daný problém v dané oblasti BOZP jiný členský stát. Členské státy pak zasílají zpět své odpovědi. V každém členském státě byl jmenován národní koordinátor pro řízení těchto informací. SÚIP jmenoval v roce 2007 jako národního koordinátora Ing. Kateřinu Poláškovou B.B.S.. Ing. Jaromír Elbel zůstává náhradním národním koordinátorem.

Ve dnech 1.-2. 12. 2009 proběhlo v Lucemburku druhé školení koordinátorů KSS-CIRCA systému, kterého se zúčastnila Ing. Kateřina Polášková jako národní koordinátor za ČR. Na tomto školení se trénovaly znalosti práce se systémem a projektový tým zhodnotil dosavadní zkušenosti členských zemí s tímto systémem.

V roce 2009 také národní koordinátor obeznámil s principem KSS systému vedoucí inspektory oblastních inspektorátů práce, aby tyto informace předaly svým inspektorům a ti mohli tak se systémem začít pracovat.

8.1.5 Výměna inspektorů (SLIC)

Ing. Jiří Vala (garant pro chemické látky) navštívil v rámci programu EK – Výměna inspektorů – Úřad pro BOZP (HSE) ve Velké Británii. Cílem byla výměna zkušeností v oblasti BOZP týkající se rizik spojených s chemickými látkami zaměřená zejména na prevenci závažných havárií s účastí na kontrolách – viz cestovní zpráva. Výměna informací v této oblasti s praktickým uplatňováním direktivy EU a problémy, které vznikají při jejím implementování, hraje důležitou roli při prevenci možných rizik v rámci závažných havárií. Úřad pro BOZP ve Velké Británii vzhledem ke komplexnosti rozsahu činností a množství propagčních materiálů k dané problematice, je cenným zdrojem informací i pro ostatní členské státy EU.

8.1.6 Pracovní skupina pro implementaci směrnice č. 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb

- Celkem 3x v průběhu roku 2009 a to ve dnech 24. 3., 24. 6., 30. 10. – Brusel (Belgie) – se Ing. Jana Bělíková zúčastnila jednání Výboru expertů k vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb.
- 26. 11. – Štrasburk (Francie): účast na jednání expertní skupiny na téma Vysílání zaměstnanců v Evropě: Ing. Kateřina Polášková

8.1.7 Účast na mezinárodních konferencích

- **21.- 22. 4.** – Wroclaw (Polsko): Závěrečný seminář ke kampani Ruční manipulace s břemeny: Mgr. Ing. Rudolf Hahn, Ing. Kateřina Polášková, Ing. Petr Osička, Ing. Jiří Kysela
- **1. – 3. 7.** – Peking (Čína): II. mezinárodní fórum týkající se problematiky pracovních úrazů na pracovištích a veletrh zaměřený na zařízení a technologie pro snížení pracovních úrazů: Mgr. Ing. Rudolf Hahn

- **20. – 23. 10.** – Kodaň (Dánsko): Mezinárodní konference zaměřená na malé podniky (Understanding Small Enterprises – USE2009): Ing. Jiří Vala
- **18. – 20. 11.** – Štrbské pleso (Slovensko): XXII. Mezinárodní konference – Aktuální otázky bezpečnosti práce: Ing. Jiří Pelikán, Ing. Jaromír Elbel

8.1.8 Mezinárodní pracovní setkání

21. – 23. 7. 2009 setkání zástupců SÚIP se zástupci Národního inspektorátu práce SR v Malé Lučivné na Slovensku. Tématem setkání bylo projednání možnosti konkrétní spolupráce a výměny informací v jednotlivých odborných činnostech obou inspekcí práce.

23. – 24. 9. 2009 SÚIP organizoval slavnostní shromáždění k 40. výročí inspekce práce v ČR v Poděbradech, kterého se zúčastnili zástupci všech oblastních inspektorátů práce ČR a také zástupci Národního inspektorátu práce ze Slovenska. Součástí programu byla aktualizace dohody o spolupráci SÚIP se slovenským Národním inspektorátem práce.

Spolupráce s Inspektorátem práce ve Varšavě (Polsko)

Pokračovalo se ve spolupráci při šetření podnětů podaných prostřednictvím Inspektorátu práce ve Varšavě. Stížnosti se týkaly většinou špatných pracovních podmínek polských občanů zaměstnaných v českých firmách.

13. – 14. 10. 2009: Pracovní setkání na Hlavním inspektorátu práce ve Varšavě (PIP): zúčastnili se Mgr. Ing. Rudolf Hahn, Mgr. Ludmila Hájková, Ing. Oldřich Přikryl, Mgr. Zdeněk Šindlář, Ing. Kateřina Polášková, Ing. Pavla Křížová, Ing. Ondřej Varta, Ing. Zdeněk Kašpárek. Cílem cesty bylo navázání spolupráce a výměna informací týkajících se činnosti české a polské inspekce.

8.2 Mezinárodní spolupráce na úrovni oblastních inspektorátů práce

OIP 3.00 (Praha):

Vedoucí inspektor Ing. Michal Ronin se výrazně podílel na vypracování dotazníku a zpracování odpovědí členských států EU na tento dotazník, který byl důležitý pro přípravu

obsahu tematického dne. Ing. Ronin také výsledky dotazníku interpretoval ve svém vystoupení na tematickém dni v Praze.

OIP 4.00 (Praha):

Vedoucí inspektor Ing. Jaromír Elbel se aktivně účastnil na přípravě tematického dne ve spolupráci s Ing. Michalem Roninem, doc. Pavlem Urbanem ze Státního zdravotního ústavu Praha, MUDr. Anežkou Sixtovou z Ministerstva zdravotnictví ČR.

Ing. Elbel byl členem mezinárodní pracovní skupiny pro přípravu tematického dne, která se sešla v Lucemburku 28. 1. a 29. 4. 2009.

OIP 5.00 (České Budějovice):

V roce 2009 pokračovala spolupráce s významnými zaměstnavateli se zahraniční majetkovou účastí v Jihočeském kraji a v kraji Vysočina, kteří získali ocenění „Bezpečný podnik“.

V říjnu 2009 se OIP 5.00 zúčastnil v rámci odborné konference Aktuální otázky BOZP a PO 2009 pořádané Sdružením vodovodů a kanalizací ČR návštěvy Vodovodního muzea a zdrojů pitné vody pro město Vídeň v Kaiserbrunnu v Rakousku a jednání se zástupci Vodovodní společnosti města Vídně, která provozuje zdroje pitné vody a dálkové přivaděče vody pro Vídeň.

V listopadu 2009 se zúčastnili jednání společně s vedoucím inspektorem OIP 4.00 na Inspektorátu práce v Žilině na Slovensku.

OIP 6.00 (Plzeň):

27. 4. 2009 byl pořádán na OIP v Plzni odborný aktiv pro delegaci představitelů Arménie s tématem: výkon inspekce v ČR obecně, bezpečnost provozu plynových zařízení. Delegaci tvořilo 5 zástupců z Arménie, Ing. Duchek a Ing. Hrubá.

12. 11. 2009 se OIP 6.00 podílel na zajištění mezinárodní akce v rámci výměny zkušeností z příhraniční výměny služeb pořádané Bavorskou hospodářskou komorou v Mariánských lázních. Akce se konala již opakovaně pod názvem „Mariánskolázeňské dialogy“. Odborné vystoupení v sekci všeobecné BP a BP stavebních činností zajišťoval Ing. Duchek pro 20 účastníků SRN a 5 účastníků ČR.

OIP 7.00 (Ústí nad Labem):

Inspektorát vlastní aktivity jako vnitřní organizační složka SÚIP nevytváří. Od roku 1996 přetrvává formální výměna zkušeností a některých písemných podkladů s inspektorátem v Malmö.

V roce 2010 je švédským inspektorátem pod patronací CIVOP Praha plánován aktiv, kde o spolupráci a lektorské zajištění byl požádán OIP pro Ústecký a Liberecký kraj.

OIP 8.00 (Hradec Králové):

V dřívějších letech OIP 8.00 spolupracoval s německou úrazovou pojišťovnou MMBG Drážďany. V roce 2008 se uskutečnily dvě návštěvy zástupců výše uvedené pojišťovny na našem inspektorátu. V roce 2009 byla plánována další spolupráce a zástupci OIP 8.00 se měli na základě pozvání německé pojišťovny zúčastnit pracovní cesty do Drážďan. K tomuto setkání však nedošlo.

OIP 9.00 (Brno):

27. 10. 2009 proběhlo setkání zástupců inspektorátu OIP 9.00 (Ing. et Ing. Bc. Tomáš Musil, Antonín Vojta, PhDr. Alena Jukličková a Ing. Vlastimil Hrdý) a rakouského inspektorátu práce pro město Vídeň. Cílem schůzky bylo seznámení zástupců rakouského inspektorátu práce s výrobním programem společnosti EMERSON CLIMATE TECHNOLOGIES, s. r. o., se sídlem Mikulov, K vápence 1284/9 (místo setkání), podání informací o vyhodnocení rizik a podmínkách práce v poloautomatizovaném provozu výroby kompresorů a kondenzačních jednotek, dále o řízení dokumentace bezpečnosti práce v návaznosti na OHSAS 18 001, zodpovězení dotazů včetně záležitostí, týkajících se pracovněprávních vztahů.

Zástupci rakouské strany uvedli, že předané informace byly velmi zajímavé a přínosné. Opětovně vyslovili přání, zda by internetové stránky systému SÚIP mohly být také v německém jazyce tak, aby internetové stránky mohly informovat především rakouské podnikatele, kteří mají zájem investovat v ČR, o tuzemských požadavcích na bezpečnost práce i o pracovněprávních vztazích.

OIP 10.00 (Ostrava):

11. 5. – 13. 5. 2009 se zástupci OIP 10.00 (vedoucí inspektorka Ing. Václava Kociánová, JUDr. Terézia Haltmanová, Mgr. Jaroslav Uhlschmid, Jiří Wranka, Kateřina Škanderová, Ing.

Zuzana Blažmová, Jan Šosták, Bc. Libor Vavříček, Ing. Jaroslav Maňásek) zúčastnili jednání na Inspektorátu práce v Košicích. Jednalo se o pracovní poradou – výměnu zkušeností z provádění kontrol mezi českými a slovenskými zástupci kontrolních orgánů ČR a SR v oblasti pracovněprávních vztahů, projednání pracovních úrazů slovenských státních příslušníků.

9. Projekty financované ze strukturálních fondů EU

V roce 2007 SÚIP započal přípravu projektu „Vytvoření centrálního registru elektronizace úkonů inspekce práce, včetně integrace s portálem veřejné správy“. Tento projekt je zařazen pod číslem 160 v seznamu projektů Smart Administration (schváleného na základě usnesení vlády č. 536/2008 Sb.).

Hlavním cílem navrhovaného projektu je zajistit adekvátní využívání ICT, vytvořit centrální registry veřejné správy tak, aby bylo možné bezpečné sdílení dat orgány veřejné moci a zároveň byl zaměstnavatelům i zaměstnancům umožněn oprávněný, administrativně nenáročný přístup k údajům v těchto registrech.

V lednu 2009 byla podána žádost o dotaci z OP LZZ, výzva 32 na zpracování Studie proveditelnosti a souvisejících analýz pro projekt „Vytvoření centrálního registru elektronizace úkonů inspekce práce, včetně integrace s portálem veřejné správy“. Studie proveditelnosti byla dokončena v polovině prosince 2009. Následně bude zpracována a podána žádost o dotaci do IOP (výzva byla zveřejněna 13.11.2009 a žádost o dotaci z IOP bude podána do 15.2.2010). V případě úspěchu žádosti o dotaci bude zahájena realizace projektu nejpozději v polovině roku 2010.

ZÁKLADNÍ INFORMACE K PROJEKTU

R. číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/32.00007

Název: „Vytvoření centrálního registru elektronizace úkonů inspekce práce, včetně integrace s portálem veřejné správy – Studie“

Příjemce prostředků: Státní úřad inspekce práce

Číslo operačního programu: CZ.1.04/4.1.00/32.00007

Název operačního programu: OP Lidské zdroje a zaměstnanost

Číslo a název výzvy: 32 Výzva pro předkládání IP-Provádění analýz veřejné správy (strategie Smart Administration)

Prioritní osa:

4.4a Veřejná správa a veřejné služby (Konvergence)

Oblast podpory: 4.4a.1 Posilování institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy

Doba realizace projektu: 1. 8. 2009 – 14. 12. 2009

Výše prostředků: Schválené dle podmínek smlouvy: Celkem: 2.308.600 Kč

EU: 1.962.310 Kč

SR: 346.290 Kč

Skutečné náklady projektu: Celkem: 2.248.374 Kč

EU: 1.911.118 Kč

SR: 337.256 Kč

10. Vybrané souhrnné údaje

Pozn.: V této kapitole jsou uvedeny údaje vyhodnocené k 31. 1. 2010 (zdroj: databáze SÚIP)

1) Počet kontrolovaných subjektů, počet porušení právních předpisů v roce 2009 (názvy hlavních úkolů jsou uvedeny na str. 15)

Hlavní úkol č.	Počet kontrolovaných zaměstnavatelů	Počet porušení právních předpisů
09.1.01	1 160	3 978
09.1.02	188	944
09.1.03	5 283	25 693
09.1.04	243	1 112
09.1.05	531	2 140
09.1.06	3 560	10 904
09.1.07	344	1 712
09.1.08	2	8
09.1.09	572	1 678
09.1.10	69	419
09.1.11	546	2 222
09.1.12	46	53
09.1.19	81	484
09.1.20	39	248
09.1.50	66	167
Celkem za hlavní úkoly	12 730	51 762
Pracovní úrazy	372	714
Následné kontroly	2 265	394
Ostatní	138	325
Dokumentace a kolaudace	3 117	9

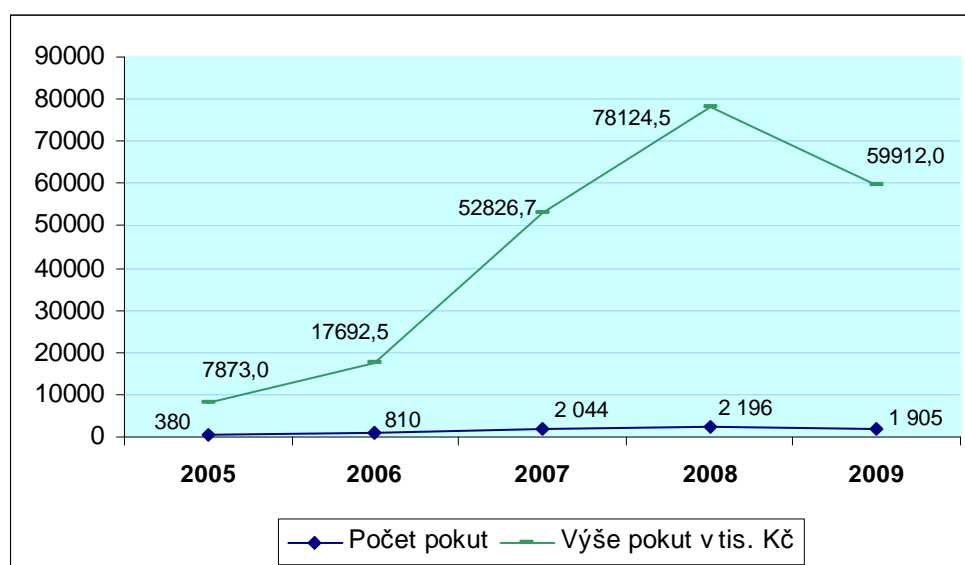
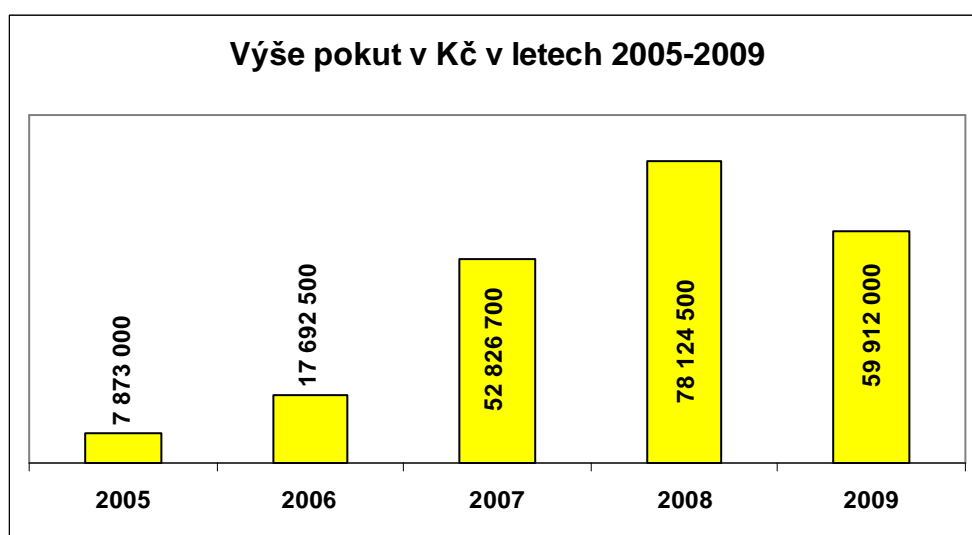

2) Počet a výše uložených pokut v roce 2009

Hlavní úkol č.	Počet uložených pokut	Výše uložených pokut (Kč)
09.1.01	146	3 488 306
09.1.02	14	390 000
09.1.03	338	7 866 986
09.1.04	33	1 199 998
09.1.05	39	606 333
09.1.06	631	15 475 502
09.1.07	37	564 000
09.1.08	0	0
09.1.09	34	747 000
09.1.10	16	1 775 000
09.1.11	119	2 380 500
09.1.12	0	0
09.1.19	2	30 000
09.1.20	0	0
09.1.50	2	70 000
Celkem za hlavní úkoly	1 411	34 593 625
Pracovní úrazy	163	10 057 000
Následné kontroly	37	1 039 875
Ostatní	9	460 000
Pokuty úkolů z minulých let	192	10 599 500
Pořádkové pokuty	93	3 162 000

3) Přehled počtu a celkové výše uložených pokut v období let 2005-2009

Rok	Počet pokut	Výše pokut v Kč
2005	380	7 873 000
2006	810	17 692 500
2007	2 044	52 826 700
2008	2 196	78 124 500
2009	1 905	59 912 000

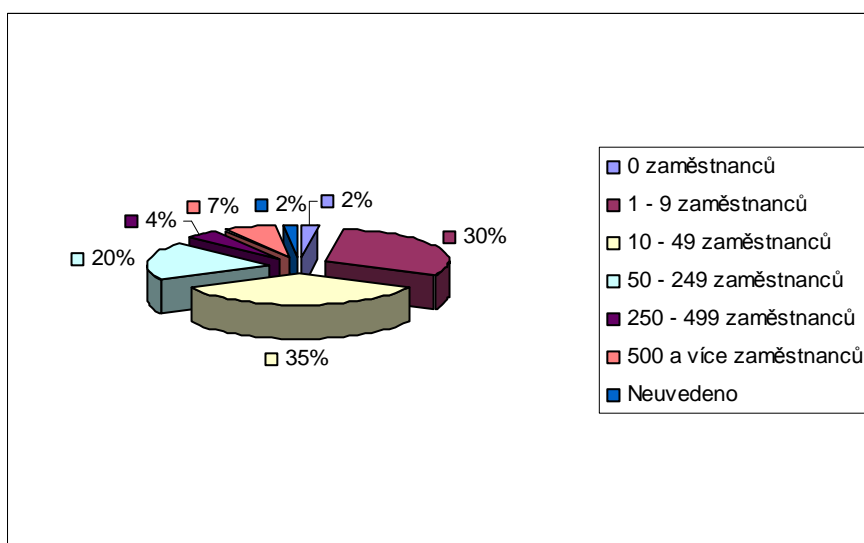
4) Přehled počtu podaných odvolání proti rozhodnutí o pokutě v období let 2005-2009

2005	2006	2007	2008	2009
46	40	71	86	107

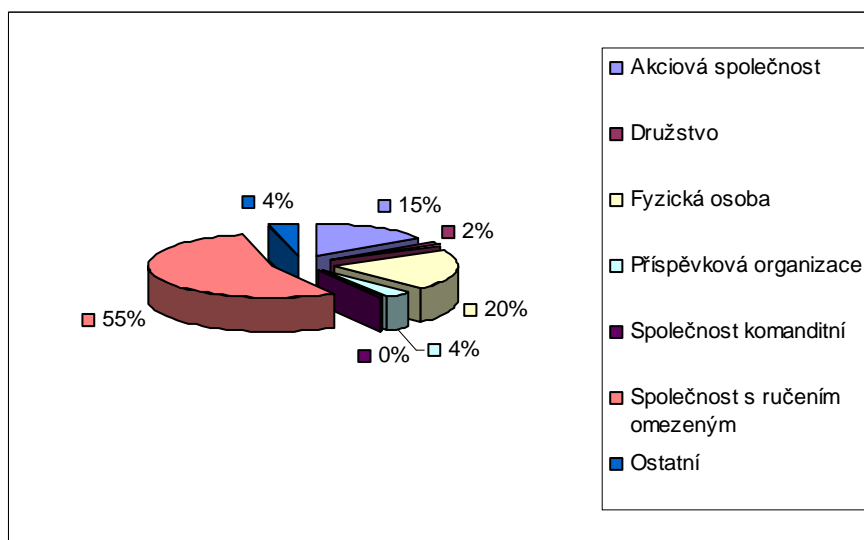
5) Přehled počtu žalob ve správním soudnictví proti rozhodnutí v období let 2007-2009

2007	2008	2009
13	7	23

6) Podíl kontrol podle velikosti zaměstnavatele za všechny hlavní úkoly v roce 2009

7) Podíl kontrol podle právní formy zaměstnavatele za všechny hlavní úkoly v roce 2009

8) Údaje o nejčastěji kontrolovaných odvětvích v roce 2009

Odvětví	Počet kontrol	Počet šetření podnětů	Počet šetření úrazů	Počet kontrolovaných subjektů	Počet nedostatků	Násobnost nedostatků	Pokuty (Kč)
Výroba strojů a zařízení jinak nespécifikovaná	451	68	15	402	1 676	4 444	1 455 000
Výroba potravinářských výrobků	470	108	13	458	1 667	3 686	1 250 000
Stravování a pohostinství	592	410	0	919	2 941	8 460	4 008 000
Specializované stavební činnosti	641	162	52	740	2 449	4 907	5 592 000
Rostl. a živoč. výroba, myslivost a související činnosti	732	76	21	657	2 862	4 215	2 225 000
Výstavba budov	843	154	46	811	2 853	5 433	4 968 000
Výroba kovových konstrukcí a kovověl. výrobků, kromě strojů a zařízení	897	148	30	849	3 542	6 094	4 030 000
Velkoobchod, kromě mot. vozidel	946	330	23	1 062	3 650	8 390	4 333 000
Maloobchod, kromě mot. vozidel	1 000	468	4	1 201	3 849	9 856	3 252 000

9) Přehled počtu pracovních úrazů v období let 2005-2009

	Ostatní pracovní úraz	Smrtelný pracovní úraz	Závažný pracovní úraz	Celkem
2005	66 408	169	1 114	67 691
2006	66 819	156	1 087	68 062
2007	63 665	192	1 101	64 958
2008	59 590	183	1 079	60 852
2009	41 606	126	868	42 600

Počty pracovních úrazů v roce 2009 podle zdroje úrazu

Odvětví	Druh úrazu			Celkem
	Ostatní	Smrtelný	Závažný	
Dopravní prostředky železniční	46	6	7	59
Látky hořlavé a vznětlivé, explozivní plyny, oheň	105	6	21	132
Zemina, hornina, kámen, kusový a sypký materiál -	295	7	14	316
Ostatní zvýšená pracoviště - pády osob z výše	601	25	114	740
Motorové silniční dopravní prostředky	955	41	106	1 102

10) Smrtelná pracovní úrazovost

Přehled počtu smrtelných pracovních úrazů podle odvětví v období let 2005-2009

Odvětví	2005	2006	2007	2008	2009
Lesnictví, těžba dříví a přidružené činnosti	7	8	10	6	2
Výroba potravin a nápojů	6	1	7	2	5
Výroba chemických výrobků	4	2	5	1	3
Výroba strojů a zařízení	6	2	5	10	2
Stavebnictví	32	37	49	51	27
Velkoobchod a zprostř. obchodu /kromě motor. vozidel/	16	6	10	12	6
Maloobchod, opravy spotřebního zboží kromě motor. vozidel	1	5	6	2	3
Pozemní doprava, potrubní přeprava	18	21	20	18	9
Ostatní	79	74	80	81	69
Celkem	169	156	192	183	126

Počet smrtelných pracovních úrazů podle odvětví v roce 2009

Odvětví	Druh úrazu			Celkem
	Ostatní	Smrtelný	Závažný	
Stavebnictví	3 641	27	175	3 843
Pozemní a potrubní doprava	2 421	9	54	2 484
Velkoobchod a zprostředkování obchodu /kromě mot. vozidel/	1 258	6	41	1 305
Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	1 318	6	33	1 357
Výroba potravin a nápojů	2 208	5	32	2 245

11) Přehled počtu závažných pracovních úrazů podle odvětví v období let 2005-2009

Rok úrazu	2005	2006	2007	2008	2009
Lesnictví, těžba dříví a přidružené činnosti	29	19	22	22	12
Výroba potravin a nápojů	34	20	39	31	32
Výroba chemických výrobků	18	17	23	12	13
Výroba strojů a zařízení	61	60	68	61	34
Stavebnictví	190	170	193	184	175
Velkoobchod a zprostř. obchodu /kromě mot. vozidel/	48	46	41	49	41
Maloobchod, opravy spotřebního zboží kromě motor. vozidel	37	22	25	25	19
Pozemní doprava, potrubní přeprava	67	77	69	65	54
Ostatní	630	656	621	630	488
Celkem	1 114	1 087	1 101	1 079	868

12) Přehled počtu vydaných zákazů v oblasti BOZP v období let 2005-2009

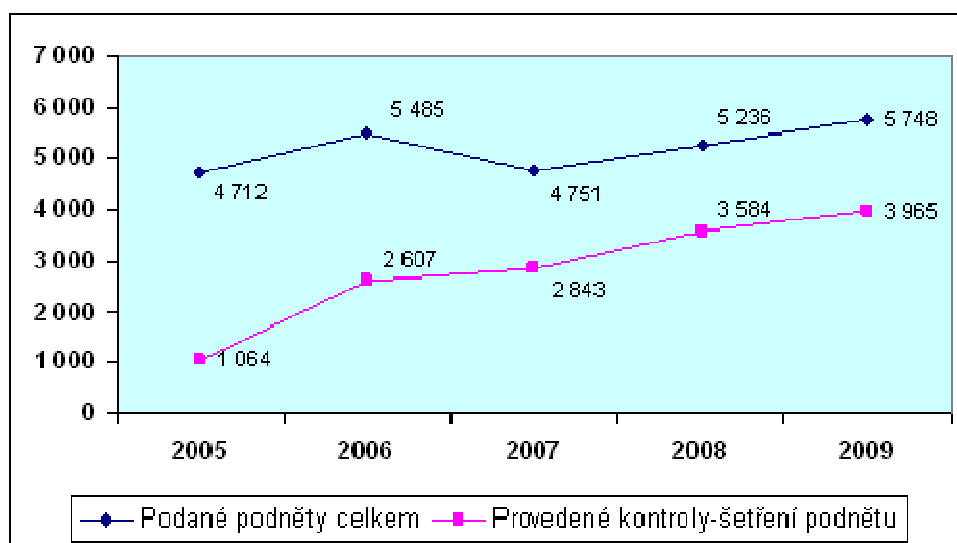
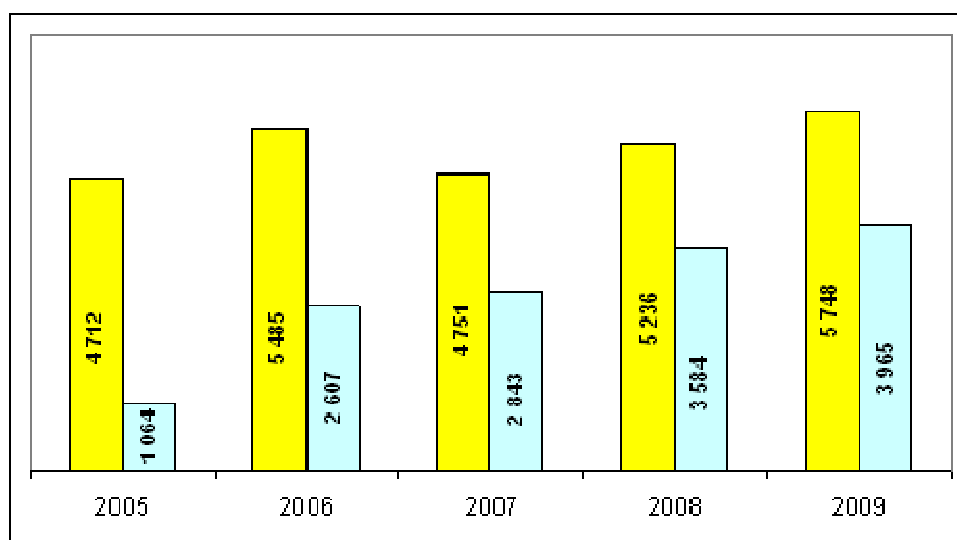
	2005	2006	2007	2008	2009
Vyřazení strojů a zařízení z provozu	52	32	10	20	4
Zákaz činností	53	4	13	19	17
Zákaz práce přesčas (mimo mladistvých)	8	4	0	0	0
Zákaz technologií	4	0	1	1	4
Zákaz užívání výrobních a provozních prostorů	25	2	14	18	0
Celkem	142	42	38	58	25

13) Kontroly na základě podnětů

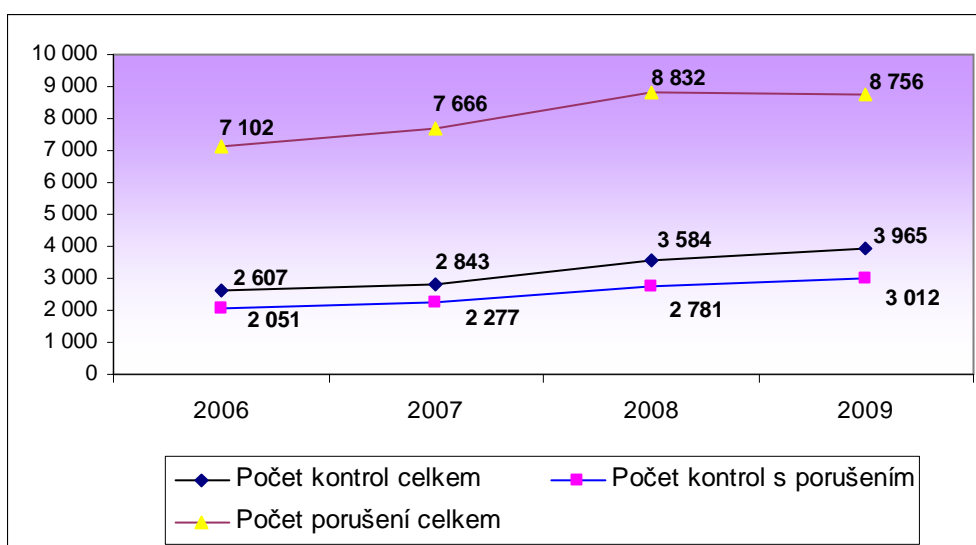
Přehled počtu podaných podnětů a provedených kontrol na základě podnětů v oblasti PVP v období let 2005-2009

	Podané podněty	Počet kontrol
2005	4 712	1 064
2006	5 485	2 607
2007	4 751	2 843
2008	5 236	3 584
2009	5 748	3 965

Přehled počtu kontrol, počtu kontrol s porušením a počtu zjištěných porušení v oblasti PVP v období let 2006-2009

	Počet kontrol celkem	Počet kontrol s porušením	Počet porušení celkem
2006	2 607	2 051	7 102
2007	2 843	2 277	7 666
2008	3 584	2 781	8 832
2009	3 965	3 012	8 756

14) Nejčastěji porušovaná ustanovení zákoníku práce (č. 262/2006 Sb.) v roce 2009

Ustanovení	Povinnost zaměstnavatele	Počet
§ 102 odst. 1	- vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodnou organizací BOZP a přijímáním opatření k předcházení rizikům	4 478
§ 37 odst. 1	- informovat zaměstnance o identifikaci zaměstnavatele, o mzdě nebo platu a způsobu odměňování, splatnosti mzdy nebo platu, termínu výplaty mzdy nebo platu, místu a způsobu vyplácení mzdy nebo platu a údajích o kolektivní smlouvě	3 660
§ 103 odst. 1	- nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a informovat o kategorizaci práce, o pracích, kde musí být zdravotní průkaz a umožnit zaměstnanci nahlížet do evidence, která je o něm vedena	2 436
§ 103 odst. 2	- zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP	2 136
§ 102 odst. 3	- soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťovat jejich příčiny a zdroje	1 712
§ 313 odst. 1	- vydat zaměstnanci potvrzení o zaměstnání s veškerými náležitostmi	1 271
§ 141 odst. 1	- vyplatit mzdu v době splatnosti	1 156
§ 104 odst. 5	- poskytovat OOPP, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů zaměstnavatelem zaměstnanci	1 059
§ 96 odst. 1	- vést evidenci odpracované pracovní doby	1 055
§ 102 odst. 4	- odstranit rizika, vyhodnotit je a přijmout opatření k omezení jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců bylo minimalizováno	902

V případě dotazů je možno se obracet na kontakt:

Ing. Bc. Eva Otáhalová,

kancelář generálního inspektora SÚIP,

Horní náměstí 103/2, 746 01 Opava,

tel. č. 553 696 133, eva.otahalova@suiip.cz.